

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I grupe

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 63 (9065)

TRST, sredo, 19. marca 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerčnim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

V RIMU PRVI DAN 14. KONGRESA KOMUNISTIČNE PARTIJE ITALIJE

ZGODOVINSKI KOMPROMIS IN MEDNARODNO SODELOVANJE OSNOVNI TOČKI POROČILA TAJNIKA KPI E. BERLINGUERJA

Izredno zanimanje za kongres - Ostra obsodba fašistov
in neodgovornih ter samozvanih levičarskih skrajnežev
Slovenski komunist iz Trsta B. Iskra izvoljen v predsedstvo

(Od našega posebnega dopisnika)
RIM, 18. — V športni palači rimske četrti EUR se je pričel 14. kongres Komunistične partije Italije, za katerega vlada veliko zanimanje. V dvorani pod veličastno kupolo se je zbralo 1.124 delegatov in na tisoče in tisoče povablencev, katerim je tajnik KPI Enrico Berlinguer prebral glavne odlomke svojega poročila. Nekaterih poglavij ni prebral, pač pa bodo našli v (gre predvsem za organizacijska in volilna vprašanja). Poročilo je trajalo tri ure in en četrt in so ga z zanimanjem poslušali, poleg delegatov, tudi predstavniki italijanskih strank ustavnega loka, tujih komunističnih, socialističnih in (to je no- vost) socialdemokratskih partij ter osvobodilnih gibanj, več diplomatov.

V začetku je delegate pozdravil tajnik rimske federacije KPI Petro- selli, ki je prebral pozdravna pisma predsednikov poslanske zbornice Pertinija in senata Spagnolija. S kongresa, ki se je pričel z igranjem državne himne in Internacionalne, so naslovili predsednik republike Leo- naru poslanico, v kateri poudarjajo vlogo KPI pri obrambi demokracije in republike. Nekaj ur pozneje, o- kol polne, je Leone na ta pozdrav odgovoril z brzojavko, v kateri je poudaril pomen osvoboditve izpred 30 let in konstruktivnega dopri- nosa komunistov in drugih sil k temu zgodovinskemu dogodku.

Uvodni govornik je predlagal kon- gresu tudi izvolitev delovnega pred- sedstva, v katerem so najvidnejši predstavniki partijskega življenja. Med njimi je v predsedstvu tudi slovenski komunist iz Trsta Boris Iskra.

Berlinguer je v začetku svojega poročila obravnaval predvsem me- dnarodno vlogo kapitalizma, ki je okvir, iz katerega izhaja pri obli- kovanju svoje politike.

Svet, točneje kapitalistični svet, je v krizi. Ta se kaže v podatkih o recesiji (-3,5 odst.), medtem ko se ta kriza ne tiče socialističnih držav, ki vztrajno napredujejo. Zaradi čedalje večje sle po neod- visnosti propadajo stari sistemi mednarodnega kapitalizma in im- perializem ima čedalje manjši ma- terijski prostor. Izhod iščejo ne- kateri krogi v reakcionarnih in voj- nih pustolovčinah. Odgovor na sve- toveno gospodarsko krizo pa je sa- mo nov model mednarodnega so- delovanja, katerega cilj naj bo splošni napredek in rešitev vpra- šanj nerazvosti. Industrializirane države naj spremenijo svojo proiz- vodnjo in se usmerijo v tretji svet, slednji pa naj iz surovin črpa bo- gastvo za svoj dvig. V tem okviru, zaradi čedalje tesnejše povezano- sti svetovnih problemov, meni Ber- linguer, se lahko začne govoriti o možnosti dogovora o »svetovni vla- di, ki bo prej ali slej postala ak- tualna. Pogoji za mednarodno so- delovanje je večja neodvisnost po- sa- meznih narodov in skupin držav, med temi predvsem zahodne Evro- pe, ki ne sme biti le protisovjet- ska, niti protiameriška. Od tod naj- nost premočanja vojaških blo- kov na naši celini in stališče KPI, da ni aktualno vprašanje izstopa Italije iz NATO. Potrebno se je braniti pred zunanjim vmešava- njem, je dodal in — tudi v odgo- voru na zaskrbljenost La Malfa — poudaril interes KPI za »jugosla- vijo, ki naj — dosledno kot vsa prejš- nja leta — vztraja pri svoji me- dnarodni vlogi in politiki«.

Glavino poročila je, kot rečeno, posvetil predlogu o zgodovinskem kompromisu, ki naj — za zahteva sedanja kriza — dopolni »drugo e- tapo demokratične preobrazbe Itali- je in vnese v njen družbeni in gos- podarski mehanizem »elemente, ki so tipični socializmu«. To je po- trebno zato, ker bi v nasprotnem primeru ostali pri starem, šli na- zaj in, končno, propadli v lastnih protislovjih.

Zgodovinski kompromis postaja nujnost, ki jo vsiljuje dejstva, čeprav se komunistom prav nič ne mudi v vlado. Res pa je, da se mudi nerazrešnim problemom in KD, »fanfani« s sedanjimi politi- čnimi »spranimi« propagandističnih fraz in smotnega odklanjanja novosti, se bo morala sprijazniti in vedeti, da bo KPI »postavila svoje pogoje«.

Pogoj za uspeh politike zgodovin- skega sporazuma ljudskih antifa- šističnih sil je enotnost KPI in PSI, je poudaril Berlinguer in očital so- cialistom, da imajo »več linij« in ne vedo, katere se drže.

Nekateri mislijo, da bi v prime- ru zgodovinskega kompromisa in no- ve vlade v Italiji izginila opozicija. Berlinguer je odgovoril, da mora nova vlada, v kateri bi KPI imela besedo, resno stopiti na prste pri- viligiranim razredom in spremeniti gos- podarski in družbeni mehanizem. »Prav iz vrst teh slojev bi prišla do- brazna opozicija, s katero bo tre- ba voditi računa«.

Zgodovinski kompromis ni zato samo formula, okoli katere vsi raz- pravljajo, temveč strategija, ki si utira pot med ljudstvom in pred- stavljajo »izjavo« sedanjemu vodilnemu razredu. Kdor misli, da se tu kri- lina, se moti in ni marksist, če ne razume, da družbeni premiki vsiljujejo tudi politične premike. Berlinguer je zahteval, naj vse demokratične sile obsodijo neodgo-

vornost samozvanih levičarskih skrajnežev, fašiste in vse, ki bi radi pod krinko »čajnega reda« vsilili reakcijo državi. Nato je izrecno opozoril, da komunisti sprejemajo samo razgovor o jamstvih za de- mokratični javni red, medtem ko vedo, da bi v nasprotnem primeru prešla reakcija »trd, neizprosen in strjen odgovor delavcem in vseh demokratičnih sil, predvsem komu- nistov«.

Zahteval je, naj se spoštujejo pogoji demokratičnega življenja in v tem smislu zahteval, naj bodo ju- njia upravne volitve, na katerih naj glasujejo tudi 18-letniki.

Tajnik KPI Enrico Berlinguer med uvodnim govorom na kongresu

Berlinguer je govoril o novi zre- losti partije, pa tudi o tem, da prihaja v njej do »pojavora odpora do stalnega kritičnega preverjanja«. Na začetku je omenil tudi oceno KPI do nekdanjega komunista de- javnosti mednarodnega komunistične- ga gibanja in samih socialističnih držav ter preteklih stališč italijanske partije. Poudaril je, da v celoti potrjuje stališča iz decembrskega poročila centralnemu komiteju.

Kongresno poročilo tajnika KPI Berlinguerja je, kot rečeno, trajalo tri ure in en četrt, delegati so ga sprejeli z dolgim ploskanjem, ki so ga v začetku namenili tudi tujim gostom.

Razprava o Berlinguerjevem poro- čilu bo trajala ves teden in pred- videvajo, da bo živahna in zanimi- va, saj je sam tajnik KPI pozval članstvo, naj ne kaže navidezne e- notnosti, temveč naj razpravljajo. Glavno je, poudarja Berlinguer, da diskusija teži k sintezi in torej teži k enotnosti v praksi.

STOJAN SPETIČ

V Rimu dežuje. Stotine delegatov, ki prihajajo od postaje podzemne železnice, morajo preko dolgega mo- stu in po stopnišču do športne pala- če, ki je okrašena z državnimi in rdečimi zastavami. Pod ogromno ku- polo so se pred skoraj 10 leti zbrali socialisti na združenem kongresu s socialdemokrati. Dvorana je smo- trno skoraj hladno urejena. Rdeca in državna zastava na sivozelenem panoju nad tribuno predsedstva. Sre- di panoja z malimi črkami geslo kon- gresa o enotnosti ljudskih sil za re- šitev in preporod Italije ter simbol KPI. Tokrat ni bilo »liturgije«, ki je šaljivo izjavil Berlinguer delega- tom, ko je poudaril, da se morajo komunisti zadrževati pri katoliški cer- kvi, ki je že posodobil in poenosta- vila svoje obrede.

Stroga budnost, to že. Delegati, častniki in povabljeni so šli sko- zi kordone rimskih aktivistov, ki so pregledovali dokumente vsem in vsa- kogar dolgo preverjali. Zakaj tako, ni potrebno posebej razlagati: še istega dne so iz četrti Primavalle poročali o izprijanosti in spopadih.

Nekdo je pripomnil, da daje ta kongres občutek, kot če bi ga pri- pravila stranka, ki je odgovorna za vodenje države, ki je v vladi. Tudi Berlinguerjevo poročilo, brez dema- goških tirad, brez dviganja glasu, z redkimi vmesnimi prekinitvami za- radi ploskanja daje tak vtis. Neki angleški častnik s tribune, neme- njene nekaj sto častnikarjem iz Ita- lije in tujine, je ocenil poročilo z besedami: »Tako govori državnik, ne pa leader opozicije«.

In vendar je Berlinguer govoril nad tisoč delegatom, ki so jih izvo- lile na nad 115 kongresih pokraj- ske federacije partije in organiza- cije italijanskih komunistov med- zdomci (celo v Avstraliji), oziroma na 11.019 sekcijah kongresih, ki se jih je skupaj udeležilo 700 tisoč članov partije (skupno jih je na- milijon 600 tisoč), medtem ko jih je 90.000 poseglo v razpravo.

Ne gre torej samo za državniške sposobnosti sicer mladega voditelja največje komunistične stranke ka- pitalističnega sveta, temveč za »ena- čino«, kako vodi politiko stranka, ki se vztrajno in neizproseno otepa do- gem in spoprijema s stvarnostjo, za katero čuti, da je slej ko prej od- govorna.

Razumljivo je, da je glavina Ber- linguerjevega poročila bila posve- čena zgodovinskemu kompromisu, strškom izjavljali formuli, za kate- ro je tajnik KPI (govoril je mono- tono, počasi, pokašljeval in izpil skoraj steklenico mineralne vode) dejal, da je edina novost zadnjih desetletij po bankrotu leve sredine.

Toda veliko je bilo tudi analiz mednarodnih odnosov in planetar- nega stanja s celo drznimi predlogi »fantastične politike«, kot je — re- cimo — svetovna vlada za velike planetarne probleme, kot so lakota, onesnaževanje, trgovinski odnosi, ena- kopravnost narodov. Tudi zato mis- lo

Berlinguerja poslušali samo delegati tujih komunističnih, socialističnih in socialdemokratskih strank, osvobo- dilnih gibanj in italijanskih strank ustavnega loka. Proč se je kongresa udeležilo več desetim diplomatov ev- ropških in drugih držav. Politika KPI zanima dandanes tudi marsi- katero vlado, ki upravičeno sluti, da se bo z njo morala prej ali slej soočiti tudi na ravni državnih odnosov.

St. S.

Delegacija KD zapustila kongres KPI

RIM, 18. — Namestnik tajnika krščanske demokracije Ruffini je izjavil, da je delegacija KD na kongresu KPI sklenila zapustiti kon- gres v zvezi s sklepi portugalske- ga revolucionarnega sveta. Kot znano so na Portugalskem prepo- vedali politično dejavnost krščanske demokracije do volitev v ustavo- dajno skupščino.

ZARADI PROTIDEMOKRATIČNEGA IN PROTIREVOLUCIONARNEGA DELOVANJA

Portugalski revolucionarni svet prepovedal politično dejavnost krščanske demokracije

Potrjene volitve v ustavodajno skupščino - Delavci zahtevajo nacionaliza- cijo električne industrije - Žolčne izjave italijanskih demokristjanov

LIZBONA, 18. — Z dekretom, ki ga je ponudi odobril portugalski re- volucionarni svet, so v Portugalski prepovedali sleherni politično dejav- nost krščanski demokraciji, gibanju za reorganizacijo stranke proletaria- ta ter vsedržavnemu združenju »camponesa«. Nobena od treh strank se ne bo mogla udeležiti skoraj- njih volitev. V obrazložitvi ukrepa, s katerim je bila prepovedana ni- hova politična dejavnost je rečeno, da so vse tri stranke vodile proti- demokratsko dejavnost. Zato bodo odsej lahko delovale samo na ravni tajništva in bodo lahko organizirale samo manifestacije, ki ne smejo motiti javnega reda. S to obrazlo- žitvijo so dokončno demantirali ne- katere glasove, po katerih naj bi KD prepovedali zaradi besede »kr- ščanska« v nazivu stranke. Dejstvo je, da so bili portugalska KD in ne- kateri njeni vidni predstavniki, ki je bil politični tajnik major Osorio, zadnje čase večkrat vpleteni v za- ručniško dejavnost proti gibanju o- boroženih sil. Major Osorio je dokaz- ljal svojo krivdo s tem, da se je skupno z generalom Spínolo zatekel

v sosedno fašistično Španijo.

Predsedstvo portugalske republike je medtem sporočilo, da bodo vo- litve v ustavodajno skupščino 12. a- prilja, kot je bilo že prej določeno. S tem so demantirali glasove, ki so jih širile nekatere zahodne časopisne agencije, po katerih naj bi revolu- cionarni svet volitve preložil.

Delavci lizbonskega podjetja za elektriko in plin so danes zasedli prostore podjetja, da bi zahtevali nacionalizacijo. Portugalske oblasti so medtem osvobodile pet članov družine Espirito Santo, lastnice naj- ti večje portugalske banke, ki so jih aretirali po propadlem poskusu dr- žavnega udara, ki ga je pred dne- vi izvedel gen. Spínola. Prizidani pa so bili trije upravitelji neke dru- ge banke, ki jih obtožujejo, da so se udeležili reakcionarnega poskusa 11. marca.

General De Spínola, vodja spo- dletelja golpeja, je medtem sporo- čil, da se bo nastanil v Rio de Ja- neiru, kjer živi tudi bivši portu- galski predsednik Tomas in mini- strski predsednik Caetano, ki so ju oborožene sile strmoglavile 25. a- prilja lani.

Prepoved politične dejavnosti por- tugalskih krščanske demokracije so italijanski demokristjani sprejeli z žolčnimi izjavami. Podtajnik KD Antoniozzi je v svojem komentarju o portugalskih dogodkih grobo na- padel revolucionarni svet in gibanje oboroženih sil. Na enako noto so uglašene izjave poslanca Piccoli- ja, Ruffinija in Ciccardinija. An- toniozzi je izkoristil priložnost ter se ponovno zagnal, v skladu s smer- nicami tajnika KD Fanfania, proti slehernemu kompromisu s komuni- sti, »ki se borijo za odpravo poli- tičnih svobod«.

Pozno zvečer so sporočili, da je več tisoč demokristjanov, v glavnem pripadnikov razpuščene skrajno le- vičarske stranke »gibanje za reorgani- zacijo stranke proletariata« obkolilo poslopje nacionalne skupščine, v ka- terem je sedež začasne vlade. Po- seglo je večje število vojakov, ki so s tanki zastražili vladno palačo.

Bijedić odpotoval v ZDA

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 18. — Predsednik zveznega sveta Zdeněk Bižedić je danes odpotoval na uradni obisk v Združene države amerike. Bižedić se bo med svojim bivanjem v Wa- shingtonu in New Yorku do 23. marca razgovarjal s predsednikom ZDA Fordom in drugimi člani ame- riške vlade, z generalnim tajnikom svetovne organizacije Waldheimom ter z zastopniki poslovnih in finanč- nih krogov ZDA. Predsednika Bi- jedića spremljajo na potovanju član zveznega izvršnega sveta Janko Smole, namestnik zveznega tajnika za zunanje zadeve Lazar Mojsov, več funkcionarjev zveznega izvršne- ga sveta, zveznega tajništva za zu- nanje zadeve, tajništva za finance in za zunanjo trgovino.

B. B.

Na sliki: predsednik ZIS Bižedić (desno) na beografskem letališču v spremstvu podpredsednika ZIS dr. Antona Vratuše pred odhodom v ZDA.

Kekkonen pride v Jugoslavijo

BEOGRAD, 18. — Na vabilo pred- sednika republike Josipa Broza Tita bo predsednik Finske Urho Kekko- nen od 21. do 25. marca na ne- uradnem prijateljskem obisku v Ju- goslaviji. Med svojim bivanjem se bo Kekkonen razgovarjal s predse- dnikom Titom in podpredsednikom predsedstva SFRJ Petrom Stamboli- čem. Obiskal bo tudi nekatere kraje Bosne in Hercegovine, kjer se bo sestal z voditelji te republike.

Seja predsedstva SFRJ

BEOGRAD, 18. — Na današnji seji predsedstva SFRJ, ki jo je vodil predsednik republike Tito, so razpravljali o aktualnih vprašanjih s področja notranje politike ter o programu dela zveznega sveta za zaščito ustavnega reda. Seje sta se udeležila tudi zvezni tajnik za na- rodno obrambo armadni general Ni- kola Ljubčić in zvezni tajnik za notranje zadeve Franjo Hrljević.

Povišanje cen v februarju

RIM, 18. — Po uradnih podatkih so se cene potrošnega blaga v fe- bruarju povišale za 24,4 odstotka v primerjavi z lanskim februarjem in za 1,2 odstotka v primerjavi z januarjem letos. Podražitev v fe- bruarju je bila na enak ravni kot v prvem mesecu leta, kar dokazu- je, da naraščanje cen še ni popu- stilo.

SOŽITJE Z ZDA V OSPREDJU GOVORA TAJNIKA KP SZ

Poseg Leonida Brežnjeva na kongresu KP Madžarske

Poročilo predsednika madžarske vlade o gospodarstvu

BUDIMPEŠTA, 18. — Na 11. kon- gresu madžarske socialistične de- lavske stranke je danes spregovoril generalni tajnik KP SZ Leonid Brež- njev, ki je uvodoma dejal, da se razvijajo odnosi med Sovjetsko zve- zo in drugimi socialističnimi drža- vami po eni strani in kapitalističnimi deželami po drugi zelo ugodno, v skladu s načelom mirnega sožitja in mednarodnega sodelovanja. Sovjetski voditelj je pozitivno ocenil odnose med Vzhodom in Zahodom, čeprav, je dejal, obstajajo še vedno zadržanja napetosti ter središča hladne vojne, ki skušajo ovirati potek procesa po- pušanja napetosti.

Generalni tajnik KP SZ je pouda- ril pomen zenevskih pogajanj o var- nosti in sodelovanju v Evropi v ok- viru okrepitve procesa popuščanja napetosti med obema blokoma. Re- zultati zenevskih konferenc bodo trdni temelji, na katerem se bosta razvijala napredek in miroljubno ro- žitje med narodi.

Brežnjev je spregovoril tudi o vprašanju razorožitve, ki mora nu- jo potekati postopno, saj gre za pro- blem, ki ga ni mogoče rešiti glo- balno in v hipu. Sovjetska zveza, je dejal, posveča veliko pozornost utr- ditvi odnosov z Združenimi državami Amerike. Ti odnosi temeljijo na mi- roljubnem sožitju, ki je nujno po- trebno za svetovni mir. Kar zadeva Bliznji vzhod je tajnik sovjetske par- tije izjavil, da si socialistične drža- ve prizadevajo za vzpostavitev traj-

nega in pravičnega miru na tistem področju ter da se borijo za čim- prejšnjo obnovitev zenevске konfe- rence o Bliznjem vzhodu. Po mnenju Brežnjeva so potrebne naslednje za- bede za dosego trajnega miru: osvo- boditev vsega arabskega ozemlja, ki so ga Izraelci zasedli leta 1967, uresničitev zakonitih pravic palestin- skega ljudstva vključno z ustanovit- vijo palestinske države ter učinko- vita garancija za obstoj in razvoj vseh držav na Bliznjem vzhodu ter zagotovitev njihove varnosti, neod- visnosti in svobode.

Na današnjem dnevu zasedanja je spregovoril tudi madžarski ministr- ski predsednik in član političnega u- rada madžarske partije Fock, ki je kritiziral nekatere napake v ma- džarskem gospodarstvu. Fock je tudi podal podrobno poročilo o odnosih med Madžarsko in SEV.

Predsednik skupščine sprejel veleposlanika KD

BEOGRAD, 19. —

Predsednik zveznega sveta zvez- ne skupščine Danilo Kečić je spre- jel danes sovjetskega veleposlanika Vladimirja Stjepakova, ki je zaprosil za sprejem. Ob tej priložnosti je sovjetski veleposlanik izročil Kečiću sporočilo predsednika vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze Šitkova.

DANES

svetu, vse skupaj povezano z bojem naprednih sil in držav v razvoju.

Portugalski revolucionarni svet je na svoji zadnji seji sklenil prepovedati politično dejavnost krščanske demokracije in dveh

skrajnolevičarskih strank. Nobena od treh strank se ne bo mogla udeležiti volitev v ustavodajno skupščino, ki bodo 12. aprila. Po- litično dejavnost KD so prepove- dali zaradi protidemokratske in protirevolucionarne dejavnosti ne- katerih njenih vidnih predstavi- nikov, kot so npr. njen politični tajnik major Osorio, ki je bil vpleten v propadli poskus držav- nega udara ter je nato skupaj z generalom Spínolo zbežal v Španijo.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ

Odločno poudarjena pravica do rabe slovenščine v izvoljenih svetih

Obravnava kongresa KPI predvsem z vidika vprašanj, ki zadevajo Slovence - 7. aprila seja glavnega odbora

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na ponedeljkovi seji odločno poudaril pravico slovenskih izvoljenih predstavnikov, da v tržaškem občinskem in pokrajinskem svetu rabijo svoj materin jezik. Odbor je obžaloval, da te pravice niso priznali na seji tržaškega občinskega sveta, na kateri so zavrnili resolucijo, ki jo je vložil svetovalec KPI Spetič, kot je bila že prej podobna resolucija zavrnjena na seji deželnega sveta.

Vse kaže, da je stvar še vedno odprta v pokrajinskem svetu kljub poskusom, da bi se vsilila ista rešitev, do katere je že prišlo v občinskem svetu in da bi se podredilo to vprašanje rimskemu odločitvam. Očitno pa je, da gre za neizpolnjen pravic, ker ni nobenega zakona, ki bi prepovedoval rabe drugega jezika na sejah in v delu krajevnih uprav na splošno. Izvršni odbor je tudi obžaloval, da so se socialistični svetovalci glede resolucije o takojšnji uveljavitvi pravice do rabe slovenščine pri glasovanju vzdržali, kar ni v skladu s stališči socialistične stranke, jasno izraženi z resolucijami, sprejetimi na kongresu, in z zakonskim predlogom Fortune o globalnem zaščitnem zakonu, ki ga je prehodno potrdilo krajevno in osrednje strankino vodstvo.

Izvršni odbor SKGZ je bil mnenja, da se je treba za to vprašanje še nadalje živo zanimati in da bo zveza sprejela novo stališče, kakor hitro se bo za to pokazala potreba.

Izvršni odbor je tudi poudaril veljavnost dolonskega sporazuma glede rabe slovenskega jezika in zavrniti tezo tajnika KD, da je treba o vsebini člana 5 spraševati predsedstvo vlade. Predvsem pa je izvršni odbor zavrnil tiste pogoje, da se v praksi ukine mednarodna zaščita, ki jo nudi londonski sporazum, saj se mešana komisija že dobro leto ni sestala in italijansko ministrstvo za zunanje zadeve še vedno ni imenovalo predsednika italijanskega dela mešane odbora.

Nato je izvršni odbor razpravljal o kongresu tržaške federacije KPI in o kongresu drugih federacij naše dežele, predvsem z vidika vprašanj slovenske narodnostne skupnosti. Izvršni odbor se je zauzetal za pravi poseg, ki se naslavlja na SKGZ, na stališče KPI do Slovencev in na vprašanja slovenske narodnostne skupnosti.

V začetku seje je izvršni odbor obravnaval tudi nekatera organizacijska vprašanja in sklenil, da se bo glavni odbor SKGZ sestel v ponedeljek 7. aprila, ko bo razpravljala o sestavi in delu komisij in o mladinskem vprašanju. Za pripravo na debato o mladini bo izvršni odbor posvetil prihodnje seje predvsem tej problematiki. Nato je bil govor o rabi jezika in o organiziranju akcij, da se uvede slovenščina v vsakodnevno prakso, za kar je primerna sestava posebne ure za ljudi, ki se bo s tem operativno ukvarjala in pripravila tudi ustreznno gradivo za nadaljnje sklepe.

Izvršni odbor je govoril o tridesetletni obletnici osvoboditve in ugotovil, da se povsod pripravljajo številne proslave, malo slabše je morda s predavanji. Obravnaval je tudi osrednjo proslavo, ki jo pri-

Ženska komisija PSI proslavila 8. marec

Sinoči je ženska komisija Socialistične stranke Italije priredila večer posvečen mednarodnemu prazniku žena, ki je privabil v strankine prostore v Ulici Mazzini veliko število vpisanih in simpatizerjev. V svojih govorih sta Nadja Pahor in Sabina Benedetti obravnavali zgodovino svetovnega ženskega gibanja in orisali današnji italijanski politični položaj. Poudarili sta vlogo ženskega gibanja v Italiji in podčrtali, da je napočil čas, ko se morajo vse žene skupno boriti za svoje pravice in enakopravnost. Sledil je koncert folklorne skupine «Gruppo spontaneo».

KPI in raba slovenščine

Avtonoma tržaška federacija KPI je izdala tiskovno sporočilo, v katerem ugotavlja, da so v tržaškem občinskem svetu odklonili zahtevo KPI, da se slovenskim svetovalcem zagotovi pravica in možnost uporabe materinske. Za to so odgovorne stranke leve sredine. Večinske stranke, KD, PSDI, PRI, PSI in Slovenska skupnost so sprejele splošen dokument, s katerim se ponavljajo zahtevi, da se odloča prav v Trstu.

V tiskovnem poročilu KPI se nadalje sprašuje, zakaj svetovalci KD in PSDI ne dajo pobude za zakone o vprašanih slovenskih pravic in ne zahtevajo, da jih vlada podpre? Zakaj socialistični poslanci ne vztrajajo, da se razpravljajo in da se izglasuje njih zakonski predlog in zakonski predlog KPI za globalno reševanje vprašanj Slovencev? Resnica je v tem, da načelne, pa celo pomembne, izjave ne spremljajo trdno prepričanje in politična volja krajevnih sil večinske koalicije, da se ta važna vprašanja pisanem glasbenem tkivu, ki ga skladatelji oblikujejo iz izjemno muzikalno intenzivnosti in ki vsebuje strani redke simfonije lepote. Res je sicer, da je v tej glasbi nekaj wagnerjanskega vpliva, če ne zaradi drugega že zaradi zvočne mase in dramatičnih poudarkov, ki v neverjetno impresivnost ponazarjajo temnost demokratskih sil, ki vodijo glavne akterje — kralja Stella, v objem Falene, ki je posebej izjemno nezažirne privlačnosti čutov in moči teme. Res je tudi, da je izhajajoč iz wagnerjanskega navdiha Smareglia napisal posvem izvirno glasbo v poznorošničen slogu, kar nemalo preseneča glede na to, da se je v malo časa prekompatirani «Istrski svatbi» naslonil bolj na porajajoči se italijanski verizem in vokalno folklorne elemente.

«La Falena» je tako vsa prepolna z izredno glasbeno poetičnostjo in iz mračnega dramatičnega tkiva se sproščajo čudovito lirski pesmi, vse pa ima vendarle simfonizirano fakturo od začetka do konca.

Sinočnja izvedba je slonela na izredno sugestivnem vodstvu dirigenta Gavazzenija, pod katerega takle tirkio je orkester zableskel kot le redko kdaj. Očitno je dirigent močno osebnost, ki mu tudi ustreza dramatično - poetična glasbena faktura. Skoraj enak delež je v uprizoritvi prispevala naravnost monumentalna scena Pierluigija Samarinija in nekatere posrečene scene rešitve.

Solistične vloge so bile dokaj dobro zasedene. To velja v prvi vrsti za glasovno izredno razpoloženo tenorista Ruggera Bondina v vlogi kralja Stella, in za sopranistko Leylo Gencer, pri kateri pa smo bili vajeni čistejšega glasu zlasti v srednjih legah. Pevsko in igralno lep lik slovenskega Urbeta je ustvaril baritonist Mario D'Anna, njegova hčerko Albino je solidno tolmačila Rita Lenti. Z ne preveč obsejnim, toda lepo oblikovanim basom, je podal starega ribiča Aurio Tomicev. V epizodni vlogi je nastopil še Dario Zerial in z glasom v ozadju Giuseppe Botta.

Zbor je svojo nalogo opravil kot vedno zanesljivo in skupno z orkestrom bistveno prispeval k zelo učinkovitim množičnim prizorom v prvem in tretjem dejanju. Dolgi aplavzi v cvetja so bili deležni vsi izvajalci v izobilju.

j. k.

SINOČI PREMIERA V GLEDALIŠČU VERDI

Lepa uprizoritev Smareglieve operne legende «La Falena»

Sugestivno vodstvo dirigenta Gianandrea Gavazzenija, monumentalna scena in dobre pevske kreacije

Smareglieva opera «La Falena», ki je bila poslednjič na tržaškem odru pred slabimi 30 leti, potem ko bo od njene prve uprizoritve v gledališču Verdi kmalu poteklo že 80 let, je sedma zaporedna opera istrskega skladatelja, napisana kmalu po njegovi najbolj znani in najbolj uprizorjeni operi «Istrski svatbi». Libreto zanjo mu je napisal komaj 20-letni tržaški pisatelj Silvio Benico, s čimer je Smareglia tudi prikinil sodelovanje s takrat najbolj slavnim italijanskim libretistom Illicom.

Sinočnja uprizoritev v Verdiju je pokazala, da je to Smareglievo delo po krivici tako malo uprizarjano, saj sloni na nenavadno bogatem in simfonizirano zamahu pisanem glasbenem tkivu, ki ga skladatelji oblikujejo iz izjemno muzikalno intenzivnosti in ki vsebuje strani redke simfonije lepote. Res je sicer, da je v tej glasbi nekaj wagnerjanskega vpliva, če ne zaradi drugega že zaradi zvočne mase in dramatičnih poudarkov, ki v neverjetno impresivnost ponazarjajo temnost demokratskih sil, ki vodijo glavne akterje — kralja Stella, v objem Falene, ki je posebej izjemno nezažirne privlačnosti čutov in moči teme. Res je tudi, da je izhajajoč iz wagnerjanskega navdiha Smareglia napisal posvem izvirno glasbo v poznorošničen slogu, kar nemalo preseneča glede na to, da se je v malo časa prekompatirani «Istrski svatbi» naslonil bolj na porajajoči se italijanski verizem in vokalno folklorne elemente.

«La Falena» je tako vsa prepolna z izredno glasbeno poetičnostjo in iz mračnega dramatičnega tkiva se sproščajo čudovito lirski pesmi, vse pa ima vendarle simfonizirano fakturo od začetka do konca.

Sinočnja izvedba je slonela na izredno sugestivnem vodstvu dirigenta Gavazzenija, pod katerega takle tirkio je orkester zableskel kot le redko kdaj. Očitno je dirigent močno osebnost, ki mu tudi ustreza dramatično - poetična glasbena faktura. Skoraj enak delež je v uprizoritvi prispevala naravnost monumentalna scena Pierluigija Samarinija in nekatere posrečene scene rešitve.

Solistične vloge so bile dokaj dobro zasedene. To velja v prvi vrsti za glasovno izredno razpoloženo tenorista Ruggera Bondina v vlogi kralja Stella, in za sopranistko Leylo Gencer, pri kateri pa smo bili vajeni čistejšega glasu zlasti v srednjih legah. Pevsko in igralno lep lik slovenskega Urbeta je ustvaril baritonist Mario D'Anna, njegova hčerko Albino je solidno tolmačila Rita Lenti. Z ne preveč obsejnim, toda lepo oblikovanim basom, je podal starega ribiča Aurio Tomicev. V epizodni vlogi je nastopil še Dario Zerial in z glasom v ozadju Giuseppe Botta.

Zbor je svojo nalogo opravil kot vedno zanesljivo in skupno z orkestrom bistveno prispeval k zelo učinkovitim množičnim prizorom v prvem in tretjem dejanju.

Dolgi aplavzi v cvetja so bili deležni vsi izvajalci v izobilju.

j. k.

Sinoči tretja produkcija gojencev Glasbene matice

Sinoči so imeli nekateri gojenci, ki obiskujejo šolo Glasbene matice tretjo interno produkcijo. Nastop gojencev je bil v dvorani Jacobus

Gallus, ki je bila nabito polna staršev in ljubiteljev glasbe. Na večerajšnji produkciji so nastopili gojenci, ki študirajo klavir, violino, violončelo, trobento, kitaro, blok flauto in harmoniko. Spored na sinočnji produkciji je bil bogat, štel je kar 21 točk. Lahko rečemo, da je bila tretja interna produkcija gojencev glasbene šole pravi koncert, kajti nekateri gojenci so zelo dobro podali skladbe svetovno znanih skladateljev, kot na primer Mozarta, Gurlietta, Schuberta, Debussyja, Griega, Chopina in še mnogo drugih. Na tej produkciji so nastopili: Patricia in Katarina Modic, Veronika Lokar, Dario Pibrovic, Aleksandra Pertot, Leo Volpi, Erika Brišček, Ana Rosa Slavec, Alenka Podgornik, Milojka Milič, Rozanda Kralj, Veronika Terčelj, Tomaž Simčič, Valter Svara, Liča Škerlavaj, Marko Biteznič, Josip Terčon, Nives Košta, Maria Moreale, Igor Starc, Sergej Stoka, Edvard Krevatin in Giancarlo Foraus. Prisotni so bili s produkcijo mladih glasbenikov zelo zadovoljni ter jih nagradili ob vsaki točki, posebno na koncu z močnim aplavzom.

M. M.

Dr. Karel Šiškovč v Slovenskem klubu

Težko je v enem predavanju, ki mu lahko posvetiš le bežno uro ali dve, opisati in obrazložiti prostornost dogodkov ter njihovih vzrokov in posledic, ki so označevali petdesetletno ali še daljšo dobo življenja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, še težje pa je niti tega dogajanja, predvsem v njenih zadnjih fazah, ki so se tako blizu današnjemu dogajanju in zato še prepogostokrat predmet žolčnih polemik, razvozlati in osvetliti sproščeno in zgodovinsko kar se da objektivno in neprizadeto. Dr. Karel Šiškovč, dobrodošli gost Slovenskega kluba na sinočnjem torkovem večeru, je znal ti težavi odlično priložiti in izšlo je tekoče in napeto predavanje o zgodovini Slovencev pod Italijo od prvih let po prvi svetovni vojni do danes.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 19. marca
JOZEF
Sonce vzide ob 6.11 in zatone ob 18.15 — Dolžina dneva 12.04 — Luna vzide ob 9.20 in zatone ob 0.05
Jutri, ČETRTEK, 20. marca
FELIKS

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13 stopinj, najnižja 5,6 stopinje, ob 19. uri 11,4 stopinje, zračni tlak 1004,9 mb rahlo narašča, veter 14 km na uro jugovzhodni, vlaga 64-odstotna, dežja je padlo 11,5 mm, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 18. marca se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 13 oseb. UMRLI SO: 60-letni Fortunato Ostrich - Lacota, 66-letni Giuseppe Pocar, 62-letna Lucia Degano, 32-letni Gianfranco Furigo, 78-letni Giuseppe Samiea, 86-letna Erminia Sommer, 46-letni Luciano Giordani, 78-letni Giuseppe Frantz, 61-letni Ezio Stari, 54-letna Ilda Rumez, por. Menegon, 65-letni Remiro Lombardo, 63-letni Rodolfo Stossi, 60-letna Ione Barbieri.

POŽAR NA LADJI V NOVM PRISTANIŠČU

Plameni v strojni dvorani panamske ladje «Zeno» opekli osem mornarjev

Med tankanjem goriva je iskra iz električnega generatorja zanetila požar - 5 Jugoslovanov med ponesrečenimi mornarji

Osem ranjenih mornarjev je obratun silovitega požara, ki je izbruhnil včeraj dopoldne na tovorni ladji zasidrani v novem pristanišču. Požar je nastal v strojni dvorani, od koder se je kmalu razširil v bližnje kabine. Gasilci so imeli več ur izredno težavnega in nevarnega dela, preden so zajeli plamene in jih dokončno pogasili šele proti večeru.

Požar je izbruhnil nekaj minut po 11. uri: na panamsko ladjo «Zeno», zasidrano ob V. pomolu v novi luči, kjer je uskladiščen premog, so nalagali nafto. Ladja bi morala namreč sinoči odpluti za dolgo potovanje okrog Afrike do Arabskega zaliva, potem ko je mesec dni bila zasidrana v Trstu. Posadka, ki ji poveljuje dalmatinski kapitan Mladen Birač, sestavlja večina jugoslovanski mornarji, pri katerem je bilo mobiliziranih več desetih ljudi.

Opečene mornarje so sprejeli v dermatološkem oddelku glavne bolnišnice s prognozo okrevanja v 20 dneh.

Prosta mesta pri davčni upravi

V Uradnem vestniku št. 65 z dne 8. marca 1975 je objavljen razpis natečaja za zasedbo 47 mest tajnika v perifernih uradih finančne uprave. Rok za vložitve prošnje zapade 7. aprila letos. Kopija natečaja je na voljo pri finančni intendantu vsaki delavnik od 10. do 12. ure.

Zveza partizanov Lonjer
Prosvetno društvo Lonjer - Katinara
Mladinski odsek PD Lonjer - Katinara
Športno društvo Adria - Lonjer

VABIJO

na spominsko svečanost ob proslavi 30-letnice osvoboditve in ubo-
ja širih partizanov v Lonjeru ter na počastitev spomina vseh
padlih med NOB iz Lonjerja.

PROGRAM PRIREDITEV

PETEK, 21. marca:
Ob 20. uri baklada iz Lonjerja na katinarsko pokopališče, kjer bo nastopil domači pevski zbor
SOBOTA, 22. marca:
Ob 16. uri tek čez dm in strn za dijakle slovenskih nižjih srednjih šol
NEDELJA, 23. marca:
Ob 9.30 kolesarska dirka tržaških veteranov
Ob 15. uri proslava pred spomenikom padlim v Lonjeru s sodelovanjem recitatorjev domačega prosvetnega društva in nastopom TRŽAŠKEGA PARTIZANŠKEGA PEVSKEGA ZBORA
Govorila bosta Dušan Lovriha in Eugenio Laurenti.

Gledališča

ROSSETTI
Drevi ob 20.30 ponovitev Dreyerjevega dela «Jezus» v prireditvi Stalne gledališča iz Turina. Predstave si bodo sledile do 31. marca. Prodaja vstopnic pri Osrednji blagajni (telefon 36-372 — 38-547).
VERDI
V petek ob 20. uri ponovitev Smareglieve opere «La Falena». Režija Filippo Crivelli, dirigent G. Gavazzenij; orkester in zbor gledališča Verdi. V odmorih si občinstvo lahko ogleda razstavo o Smareglievih delih v občinskem gledališkem muzeju «C. Schmidl».

V ponedeljek, 24. marca, ob 20.30 bo v gledališču Verdi nastopila španška sopranistka M. Caballé z recitalom italijanskih in španskih del. Na klavir jo bo spremljala N. Walker.
TEATRO STABILE
V sodelovanju s turistično in letovišarsko ustanovo iz Milja bo Stalno gledališče za Furlanijo - Julijsko krajino v petek ob 20.30 nastopilo v občinski tovarnici v Ul. D'Annunzio s Krotkovim delom «Renzo in Anna» (Obersterreich).

ADVISORI
Od petka, 21. t.m. do nedelje, 23. t.m. v Avditoriju VI. revija Teatro oggi. Nastop Drama italiano di Finme s predstavo «Il soldato Tanaka» Kaiserja, režija Francesco Macedonio. Za to predstavo veljata I. in VIII. odrezek Teatro oggi.
Kino
La Capella Underground 19.00—21.30
«Rebecca» (1940), režiser Alfred Hitchcock, igrata Laurence Olivier in Joan Fontaine.
Ariston 15.30 «Sugarland Express»
Barvni film, igra Ben Johnson. Režiser Z. Brown.
Grattacielo 14.00 «Perché si uccide un magistrato», režija Damiano Damiani, igrata Franco Nero in Francine Fabian, Barvni film.
Excelsior matinea 10.00—11.30 «I fanciulli del West», igrata Stanlio in Ollio.
Excelsior 14.30 «10 secondi per fuggire», Barvni film, igra Charles Bronson.
Nazionale 14.30 «Cappuccetto rosso», Barvni film.
Finice 14.00—22.00 «L'inferno di cristallo», Barvni film, v katerem igrajo Steve McQueen, Paul Newman in William Holden.
Eden 14.30—22.00 «A mezzanotte va la ronda del piacere», Barvni film. Igrajo C. Cardinale, V. Gassman, M. Vitti in G. Giannini.
Ritz 15.00 «Zorro», Igrata Alain Delon in Ottavia Piccolo, Barvni film.
Aurora 15.30 «Gruppo di famiglia in un interno», Barvni film. Igra B. Lancaster. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 15.00 «Assassino sull'Orient-express», Barvni film.
Cristallo 15.00 «Travolti da un insolito destino nell'azzurro mare di agosto», G. Giannini in M. Melato. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Impero 15.30 «Finché c'è guerra c'è speranza», Barvni film. V glavni vlogi igra Alberto Sordi.
Filodrammatico 15.00 «Il mostro è in tavola...», barone Frankenstein, Barvni film. Igrata Joe Dallesandro in Dalila Di Lazzaro. Režiser Carlo Ponti. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno 14.30 «Porgi l'altra guancia», Barvni film, v katerem igra Terence Hill in Bud Spencer.
Ideale 15.00 «Wang Yutang — La morte vestita di bianco», Igra Wang Yu. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 15.00 «Innocenza e turbamento», Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Abbazia 15.00 «Oggi sposi, sentite condoglianze», Barvni film. Igrata Jack Lemmon in Barbara Harris.
Astra 15.00 «Una donna, una canaglia», Barvni film. Igrata Lino Ventura in Françoise Fabian.
Radio 14.30 «Pluto, Pippo, Paperino supershaws», Wald Disneyev film v barvan.
Mignon 14.30 «L'uragano di Macao», Kitajski barvni film.

Razstave

V Tržaški knjigarni v Ul. sv. Franciška 20 se uspešno nadaljuje razstava Hlavatyjevih akvarelov, ki prikazujejo nas Kras reči zime in jeseni. Številnim ljubiteljem umetnosti, ki te dni obiskujejo knjigarno in razstavo, je umetnik dal na ogled še celotno mapo svojih akvarelov.

V umetniški galeriji «Corsia Studios» (Ul. Battisti 14) bo še danes razstava najnovejših del slikarja in grafika Ljoveta Logarja iz Ljubljane.
V miljski umetniški galeriji «Il Mandracchio» razstavlja svoja dela slikar Gianfranco Miksa z Reke. Razstava bo trajala do konca meseca.
Jutri, v četrtek, 20. t.m., ob običajni uri bo v tržaški občinski galeriji na Trgu Unità odprl svojo posebno razstavo tržaški slikar Anton Mihelič, ki bo v občinskem razstavišču razstavljal do 28. t.m. Mihelič je tudi za to razstavo pripravil kraške motive.

SPDT vabi na tretji planiški večer, ki bo v petek, 21. t.m., ob 20.30 v Mali dvorani Kulturnega doma.
Dr. RAFKO DOLHAR bo predstavil svojo knjigo «POT V PLANINE»
Na sporedu tudi barvni diapozitiv. Vabljeni vsi člani in prijatelji.

Amaterski od Prosek - Kontovel priredi danes ob 18. uri v prosvetnem domu na Proseku

veseli popoldan
Na sporedu sta veseloigra v dveh dejanjih «Zupanova Micka» in veseloigra v enem dejanju «Gospa Siba in gospodinja Tibs».

Vljudno vabljeni!

OSMICA
Stanko Milič — Zgonik 34, je odprl danes osmice. Toči domače črno in belo vino.

OBLEKE ZA OBHAJLO ZA DEKLICE
ANNI VERDI
TRG OSPEDALE 2 - Tel. 793568

Mali oglasi
OBRABLJENE zlate predmete vseh vrst odkupujemo po najugodnejši kotaciji. Za gram računamo do 3.000 lir, v odvisnosti od vrste. DARWIL, Trst, Sv. Antona 4, prvo nadstropje.

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 638.—
Funt sterling 1536.—
Švicarski frank 253,60
Francoski frank 150,75
Nemška marka 272,10
Avstrijski šilling 38,50
Dinar: debel 37,25
drobil 37,25

MENJALNICA
vseh tujih valut

Ponovitev večera ljudskih pesmi in plesov

U CELEM TRSTE LUČE NI...

V Kulturnem domu v soboto, 22.3., ob 20.30, v nedeljo, 23.3., ob 17.30
Predprodaja vstopnic od ponedeljka do četrka v dopoldanskih urah na SPZ v Trstu, v petek in v soboto od 12.00 do 14.00 v Kulturnem domu ter eno uro pred predstavo.

Koncert partizanskih pesmi navdušil številno občinstvo

Zbor Valentin Vodnik ubrano zapel kar 18 pesmi

V soboto je bila v dolinski telodvornici prava večja prireditel v okviru proslav 30-letnice osvoboditve v Bregu. Udeležilo se je izredno veliko število ljudi, zlasti mladine iz Brega, pa tudi od drugod. Prireditelju p.d. V. Vodnik gre vse priznanje za skrbno pripravi večer, ki je bil tako po kvaliteti izvajanja, kakor tudi po prostosti sporeda na visoki ravni. Zlasti je navdušil prepričljivo izveden zahtevni koncertni program domačega zbora, ki svojo izvajalsko raven boljša iz leta v leto.

Prireditelj je začel predsednik p.d. V. Vodnik Vojko Lovriha, ki je pozdrvil prisotne in navzoče goste: konzula SFRJ Marinka Kosorja, izrednega gosta Nikoleta Lukača, predsednika folklorne skupine Bunjevačko kolo iz Subotice v Vojvodini, s katero je dolinski društvo navezalo prijateljske stike, podzupana M. Bandija in občinske svetovalce, člane protifašističnega občinskega odbora, predstavnike prosvetnih in športnih društev v Bregu, borbovskih organizacij in mladinskih krožkov, ravnatelji osnovne in srednje šole in predstavnika godb na pihala in p.d. Vesna iz Križa. Nato je predal besedo Borisu Pangercu, ki je prebral govor obojelega prof. Benjamina Slaveca o nastanku, razvoju in pomenu odporniškega gibanja.

Glavno tezo programa je nosil dolinski moški pevski zbor, ki ga je dirigent, prof. Ignacij Ota za to priliko skrbno pripravil. Zbor je svoj program (kar 18 pesmi) odpel dokaj solidno in disciplinirano sledil pevovodji.

Občinstvu je zlasti prijal uro, ko so pevci zapeli Zrtvam mrmraje,

Obvestilo Sindikata slovenske šole

Tajništvo sindikata sklicuje za jutri ob 16. uri sejo vseh treh odborov sindikata. Na dnevnem redu bodo: odgovor prosvetnega ministrstva na vlogo sindikata in s tem povezane odločitve demonstracije v Rimu, ki je bila določena za 26. t.m., ter razprava o občnem zboru. Ker so na dnevnem redu zelo važna vprašanja (sestava spomenice in delegacije za razgovor pri prosvetnem ministrstvu) priporočamo tajništvo sindikata, naj se seje točno in zanesljivo udeležijo, ker se bo nato tajništvo sindikata udeležilo tudi seje sindikata v Gorici.

Na sejo so vabljeni tudi člani, ki niso odborniki.

Danes v Rimanjih tradicionalni praznik

V Rimanjih je že vse pripravljeno za sprejem gostov, ki bodo danes prišli iz mesta in s podel-

tor Sema, predstavnik šolskega sindikata CGIL, CISL in UIL prof. Giannotto, član vodstva ACLI Marchetti, pa še delavci iz tovarne Venetrol. Za slovenske dijakle je sprejeto Sergej Štoka, ki je izrazil ne samo solidarnost s ranjenimi, pač pa tudi aktivno antifašistično enotnost s italijanskimi dijaki.

Stavke se niso udeležili dijaki slovenskega strokovnega zavoda «Galvanis», katerih dijaški svet ni bil pravčasno obveščen. Stavkali pa bi bili pravčasno obveščen. Stavkali pa bi bili pravčasno obveščen. Stavkali pa bi bili pravčasno obveščen.

Stavkali pa bi bili pravčasno obveščen. Stavkali pa bi bili pravčasno obveščen. Stavkali pa bi bili pravčasno obveščen.

PREDSTAVNIKI ZVEZE ZADRUG PRI ODBORNIKU DEL GOBBU

Potrebni so koreniti posegi za dvig deželnega kmetijstva in živinoreje

Združenje kmetijskih zadrug se zavzema za nove izbire pri deželnem kmetijskem načrtovanju

Deželni odbor za kmetijstvo E. Del Gobbo je prejšnji tork sprejel delegacijo Deželnega združenja kmetijskih zadrug (Zveze zadrug), ki so jo sestavljali Andrian, Ballaminut, Bragato, Markovic in Poletto. Delegacija je odborniku seznanila s problematiko, ki je izšla iz obsežne razprave izvršnega sveta združenja in ki se ukvarja med potrebo ter prioritarnost izbire za dvig deželnega kmetijstva ter za krepitev združevalnih in zadrugarskih oblik.

Glavni predmet razgovora je bilo vprašanje deželnega kmetijskega načrtovanja ter predvsem vprašanje izbir za tako imenovano področno načrtovanje, pri katerem morajo sodelovati vsi dejavniki, ki so del družbenega tkiva določenega področja, to so sindikati, politični in profesionalni dejavniki.

Posebej so na omenjenem srečanju razpravljali o načrtu za izredne posege, ki bi ga morala izvesti država za neobdelana ali slabo obdelana področja. S tem v zvezi so predstavniki združenja izrazili željo po izdelavi novega deželnega zakona za dodelitev teh neobdelanih zemljišč kmetovalcem, ki bi jih lahko združno upravljali in obdelovali. Takšen ukrep bi v prvi vrsti prispeval k razvoju živinoreje z ustanavljanjem posebnih centrov za rejo.

Oubenom so predstavniki združenja poudarili potrebo po sprejetju deželnega zakona za kmetijska posojila. Takšnega posega so najbolj potrebne prav kmetijske zadruge, kot so Zadruga klet v Krmini, CO-PI iz Fiumicella, razni zadrugi hlevi ter Friul Carne, ki nujno potrebujejo denarna sredstva za poravnavo raznih dolgov ter za nadaljnji razvoj svoje dejavnosti. Glede zadruge Friul Carne so izrazili potrebo, da bi jo bilo treba opremiti s primernimi strukturami, kot so kladiva, večji frizirerji itd., brez katerih si zadruga ne more ustvariti in razširiti svoje trgovske mreže. Predstavniki združenja kmetijskih zadrug so h temu izrazili občudovanje Del Gobbo, ki zahteva po spremembi člena št. 6 deželnega zakona o živinoreji št. 18 iz leta 1974. S to spremembo bi namreč država priznala vse prispevke, ki so bili dodeljeni izven zadruge za prispevke zadrugi same.

Na koncu so posebej poudarili, da so v sedanjih dneh krizi, ki je zajela kmetijstvo, bolj kot kdajkoli prej potrebne združne oblike sodelovanja v kmetijstvu, kot neobhodne strukture za razvoj podeželja ter za splošen družbeni in gospodarski dvig. K temu so dodali še željo, da bi se med raznimi gospodarskimi organizacijami, ki delujejo v mejah naše dežele (zadrugne kleti, zadrugi hlevi, zadrugne oljarne itd. vzpostavila) enotnost namenske, tako na deželni, kot na vsedržavni ravni, kar bo moglo le na ta način voditi učinkovitejšo trgovsko politiko ter politiko nadzorovanja cen. To stališče zagovarja združenje kmetijskih zadrug že daljša časa in to stališče bo združenje zagovarjalo ter skušalo uveljavljati tudi na bližnji deželni konferenci o distribuciji, ki jo prireja deželna uprava.

S. G.

KPI za umestitev Kraške gorske skupnosti

V zvezi z noto tržaške KD, ki obravnava vprašanje kraških rezervatov, je tržaška avtonomna federacija KPI izdala posebno tiskovno poročilo. Kot je znano, se vodstvo Kršćanske demokracije pritožuje na zavlačevanje pri uveljavljanju in odobritvi deželnega zakonskega osnutka o kraških rezervatih. Poročilo KPI, ki temelji na ugotovitvah, da so prizadevanja, ki jih Kršćanska demokracija kaže za željo, da bi bil omenjeni zakonski osnutek čimprej sprejet, odraz jasne volje, da bi s tem odpravili eno najosnovnejših funkcij kraške gorske skupnosti. S sprejetjem omenjenega zakonskega osnutka pa kraška gorska skupnost ne bi mogla več upravljaliti rezervatov v okviru svoje vloge pobudnika družbenega in gospodarskega razvoja Krasa ter za

ščite slovenskega prebivalstva, ki je v mejah kraške gorske skupnosti v večini.

Zato je po mnenju tržaške federacije KPI treba raje vložiti vse moči in napore za umestitev in demokratično delovanje gorske skupnosti, ki je dejansko edina razpraznana in demokratična ustanova, ki bo zmogla uresničiti globalno politiko razvoja in zaštite Krasa in njegovega prebivalstva.

Predstavniki male industrije pri predsedniku Pittoniju

Predsednik deželnega sveta Pittoni je včeraj sprejel odposlance Zveze malih in srednjih industrij iz Trsta, ki ga je vodil prof. Florit. Na srečanju so obravnavali vrsto vprašanj, ki zadevajo proizvodnjo v tržaških obratih.

Naša dežela zastopana na dunajskem velesejmu

Na Dunaju so v teh dneh odprli mednarodni pomladni velesejem, na katerem je zastopana z obrtniški izdelki raznih podjetij tudi dežela Furlanija - Julijska krajina. Na 240 kvadratnih metrih prostora razstavljata namreč dve najpomembnejši združni obrtniški organizaciji naše dežele - CONSIG in CONSEG. Razstavljeno je predvsem poljštev. Uradne slovesnosti ob odprtju velesejma se je udeležilo tudi deželno od

poslanstvo pod vodstvom odborika za zadrugništvo in obrtništvo Maura. Odbornik, ki so ga spremljali ravna tel organizacije ESA, predstavnik tržaške trgovinske zbornice ter predstavnik Inštituta za zunanjo trgovino, je v pozdravnem govoru poudaril pomen trgovskega sodelovanja med Avstrijo in Italijo ter posebej našo obmejno deželo.

Zahteva pokrajinske komisije za obrtništvo

Pokrajinska komisija za obrtništvo se je na svoji zadnji seji odločila izreka proti vsem uslužbenecem javnih in zasebnih podjetij, ki opravljajo razna obrtniška dela izven svoje redne zaposlitve in brez ustreznega dovoljenja. S to škodljivo konkurenco hudo prizadevajo ostale obrtnike. Pokrajinska komisija za obrtništvo zato zahteva od pristojnih organov korenite ukrepe za preprečitev tega pojava. Ob tem postavlja za vzor nekatere druge države, kjer oblasti kaznujejo poleg izvrševalcev obrtniških del tudi vse tiste, ki ta dela naročajo.

Letos bodo po vsej državi praznovali XXVII. vsedržavni dan solških patronatov. V Trstu bodo na ta dan proslavljali jutri, 20. marca. Namen te manifestacije je, da bi široko javnost podrobneje seznanila z dejavnostjo solških patronatov na družbenem in vsjojem področju. Patronate podpirajo ministrstvo za solstvo, dežela ter druge krajevne ustanove.

OSTRO POLEMIČNO TISKOVNO SPOROČILO

KD zahteva ustanovitvev kraških rezervatov

KD zahteva takojšnjo razpravo o deželnem zakonskem predlogu

Kršćanska demokracija v daljšem tiskovnem poročilu pozitivno ocenjuje novi regulacijski načrt devinsko-nabrežinske občine in izraža zadovoljstvo z glasovanjem devinsko-nabrežinske občinskega sveta. KD pravi, da načrt predstavlja nov urbanistični instrument, ki bo omogočil ovrednotenje in ohranitev kraškega področja tržaške obale in Sessianjskega zaliva, kot tudi ustrezen razvoj in povezavo med Trstom in Tržičem. Prepovedi in omejitve preprečujejo špekulacije in spreminjanje naravnega okolja.

Glede zaščite Krasa pa KD izraza resno zaskrbljenost zaradi zamude, s katero deželni svet obravnava zakon, ki predlaga o izvajanju kraških rezervatov, ustanovljenih z zakonom Belci, ter se čudi stališčem, ki obstajajo na deželni ravni v nekaterih skupinah leve sredine.

Odbornik za varstvo okolja in kulturne vrednote Mizzau je opravil številna posvetovanja in je deželni odbor že 11. novembra lani sprejel temeljito prenovljeni zakonski predlog. Zato ni moglo razumeti, niti opravičiti, zamude, saj je šele pred nekaj tedni pristojna komisija pričela obravnavati zakonski predlog. Pa še to obravnavo nameravajo menda prekiniti, ali odložiti. Odložiti razpravo bi po mnenju Kršćanske demokracije, pomenilo v resnici zavrteti ali preprečiti odobritev ukrepa, ki je važen za uveljavitev človeške in omikane podobe tržaške dežele in se z njo KD ne more strinjati, kot se tudi ne more strinjati javno mnenje, ki je zahtevalo ohranitev področja, ki jih določa zakon Belci.

Kršćanska demokracija v svoji izjavi torej povezuje dve vprašanji: regulacijski načrt devinsko-nabrežinske občine, ki je rezultat dogovora krajevnih strank leve sredine in zakon o kraških rezervatih, ki je rezultat avtonomne zakonske pobude demokristjanskega poslana. Očitno je, da gre za dve ločeni vprašanji in je dejanska povezava morda samo v tem, da so je pri načrtovanju urbanistične politike v devinsko-nabrežinski občini izkazalo, da predstavljajo rezervati dejansko oviro za smotno perspektivno politiko, v bistvu pa da se lahko in da se morajo z občinskimi regulacijskim načrtom urediti tudi za rezervate predvidena področja.

Stališče pokrajinskega vodstva KD v bistvu odraža zahtevo, da se čim prej odobri deželni zakon o kraških rezervatih, proti kateremu so se že izrekle slovenske politične in strokovne organizacije, še zlasti na nedeljskem občnem boru Kmečke zveze. Dejstvo je tudi, da so druge stranke članice koalicije leve sredine vedno manj navdušene za tak zakon in za posebno ustanovo, ki bi bila nov primer birokratskega aparata, ki ni potreben in s katerim se samo ustvarjajo novi stolčki. Prav zato je tudi zanimivo, da v tiskovnem sporočilu Kršćanske demokracije ni govor o gorski skupnosti, ki bi morala biti že zdavnaj ustanovljena.

V petek nagraditev dijakov za najboljše naloge o zadrugstvu

V petek, 21. marca, ob 17. uri bo v tržaškem gledališču Verdi podelitev nagrad dijakom, ki so se udeležili natečaja na temo zadrugstva. Natečaj, ki ga je priredila dežela z namenom, da bi med študirajočo mladino razširila pojem zadrugstva, je obsegal pisarne naloge na to temo. Slovesnosti nagraditve se bo poleg številnih predstavnikov krajevnega upravnega ter solškega življenja udeležil tudi deželni odbor za obrtništvo in zadrugništvo Mauro. Skupno bodo nagradili šestnajst dijakov raznih tržaških strokovnih zavodov, med katerimi je tudi slovenski trgovski tehnični zavod »Ziga Zois«. Poleg šestdesetih nagrad v znesku 75 tisoč lir vsaka za dijake, ki so napisali najboljše naloge, bodo razdelili tudi številne spominske kolajne.

Razpis natečaja za osnovnošolske učitelje

Ministrstvo za javno vzgojo je izdalo 5. marca t. l. dekret, s katerim napoveduje razpis učiteljskega natečaja za osnovne šole. Priloge k dekretu obravnava program za pismeni in ustni izpit, pregled prednostnega točkovanja in načrt za štirimesečne tečaje. Ministrstvo je izdalo tudi dekret, s katerim napoveduje, da bodo izpiti za slovenske osnovnošolske učitelje v slovensčini in delno v italijanščini, štirimesečni tečaji pa v slovensčini. Dekreti in priloge so na ogled v didaktičnih ravnateljstvih.

Tržaški pokrajinski zdravstveni urad je razpisal natečaj za dodelitev potrdila, ki je potrebno za izdajo patenta za uporabo strupenih plinov. Vsi zainteresirani, ki bi se radi udeležili natečaja morajo vložiti prošnjo in ostale predpisane dokumente v uradu pokrajinskega zdravstva v UL dodelje Zudecche 1 najkasneje do 10. maja letos.

Vladni komisar prefekt Di Lorenzo je sprejel na vljudnostnem obisku tržaškega pristaniškega poveljnika Manlia Giannarinja, ki je pred kratkim napredoval do čina kontraadmirala. Vladni komisar je gostu izrazil čestitke za to napredovanje.

GORIŠKI DNEVNIK

SINDIKATI NAPOVEDUJEJO OSTREJŠO BORBO

V petek se bodo v Gorici sestali aktivisti sindikalne federacije iz vse dežele

Prihodnji torek dopoldne bo v Gorici splošna stavka - Dosežen sporazum o plačah uslužbencev krajevnih uprav - Zanimanje za položaj v podgorskem Fiocco

Sindikati napovedujejo ostrejšo sindikalno akcijo v obrambo delovnih mest na Goriškem. O hudem gospodarskem položaju na Goriškem, kjer je skoro dva tisoč delavcev in delavcev v dopolnilni blaginji in kjer grozi z odpustom polovice delavstva zaposlenega v tovarnah LACEGO ter z novo strukturizacijo tovarn, kar bi pomenilo nove odpuste, so razpravljali v deželnem tajništvu enote sindikalne federacije CGIL, CISL, UIL.

Deželna sindikalna federacija je zaradi tega sklicala za petek, 21. marca, ob 9. uri jutraj v kinodvorani Corso v Gorici zbor sindikalnih aktivistov iz vse dežele. Vabilo so podpisali deželni tajniki Calabria, Fabricci, Marinello.

V ponedeljek popoldne pa se je sestalo vodstvo pokrajinske sindikalne federacije. Preučili so rezultat splošne stavke v Gorici in Sovodnjah. Da bi še bolj poudarili protest vsega delavstva v Posočju proti taki politiki tukajšnjih delodajalcev, ki vodi k zapiranju tovarn in odpusljanju delavstva, je sindikalna federacija sklenila proglasiti v turek, 25. marca splošno stavko v vsej pokrajini. Stavkali ne bodo le delavci v tovarnah in v trgovini, marveč tudi državni in polidržavni uradniki, železničarji ter kmečki delavci. Stavka bo namreč sovpadala z vsedržavnim protestom državnih uradnikov, ker noče vlada sprejeti sindikalne teze o draginskih dokladi. Iz istega razloga bodo stavkali tudi kmetijski delavci.

Nadaljuje se sindikalna aktivnost tudi na drugih področjih. Zastopniki uslužbencev krajevnih uprav so se v Gorici sestali v ponedeljek. Preučili so novo delovno pogodbo, katere osnutek je bil sprejet v Rimu med zastopniki vlade, občin in pokrajin ter sindikatov. Odobrili so osnutek nove pogodbe, vendarle niso soglašali s tem, da prično nove plače veljati šele od letošnjega 1. januarja in da predumi, ki so jih krajevne uprave dale že od 1. julija 1973 dalje, ostanejo takni kot so bili dani. Nova pogodba predvideva samo deset plačilnih razredov (doslej so jih v nekaterih upravah imeli tudi več kot trideset). V pokrajinskem merilu je bilo skoro zaključeno delo uskladišne plač posameznih uslužbencev pokrajine, občin in drugih krajevnih ustanov.

Ostaja pa, in to spada v pristojnost posameznih občin, vključevanje posameznih uslužbencev v plačilne razrede. Tovarniški svet podgorskega kmečnega oddelka Fiocco je analiziral rezultate pogovorov, ki jih je imelo zastopstvo tega sveta z zastopniki političnih strank, županom in drugimi predstavniki oblasti. V tovarniškem svetu upajo, da bo zanimanje oblastnih organov rodilo pozitivne uspehe.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da bo letos poskrbela za izpolnjevanje davčnih prijav, ki so obvezne za skoraj vse kmete ter delavce, ki imajo poleg plače še druge dohodke.

V ta namen si morajo prizadeati priskrbeti potrebno dokumentacijo in sicer:

1. Katastrske izvlečke oziroma kopodajne ali najeminske pogodbe;
2. Davčne kartele za davke plačane v letih 1973 in 1974;
3. Knjižice penzije oziroma potrdila o prejeti penziji, ki jo lahko dvignejo na pristojnem postnem uradu, ki jim izplačuje pokojnino;
4. Za otroke pod 21. letom starosti, ki so zaposleni izven kmetije, potrdilo delodajalca o prejeti plači v letu 1974 (Mod. 101);
5. Potrdila o prejeti družinski dokladi;
6. Kmetije, ki imajo knjižice UMA - Conto terzi - morajo prinesiti knjižico;
7. Število avtomobilov, vrsto in številno reg. tablice,
8. Družinski list.

USPEŠNA AKCIJA GORIŠKE KVESTURE

Skupina mladeničev iz Padove kriva za številne tatvine v našem mestu

Na njihovih domovih našli ukradeno blago

Prve dni meseca smo v našem listu poročali, da so karabinjerji iz Ferrare aretirali štiri mlade zlikovce iz okolice Padove, ki so jih poznapoznali za izvršilce tatvin v Gorici. Štirje so aretirani pod obožbo, da so kradli v sredo 26. februarja. Goriška kvestura pa je nadaljevala s preiskavo, da bi odkrila, ali je ista četverica kriva tudi za ostale tatvine, ki so bile izvršene v dobi januar-februar v Gorici. Sedaj je preiskava šla h koncu in ugotovili so, da je ista četverica tatov, Gianni Franco, Gilberto Sorgato, Diego Passagnella in Felice Maniero, izvršila tudi ostale podvige.

Kako so agenti to ugotovili? S pomočjo policistov iz Padove so preiskali stanovanja mladih tatov našli nekaj predmetov, ki so jih mladeniči ukradli v noči od 26. na 27. februarja. Po podrobnih preiskavi so se v stanovanju Gilberta Sorgata iz San Angela Piove di Sac-

Davčno prijavo je obvezno oddati do 30. aprila, kolikor ne bodo roka podaljšali, vendar pripravljamo, da kmetje ne čakajo preveč, ker je prijava dokaj komplicirana.

Prijave bomo izpolnjevali na sedežu Kmečke zveze v Gorici. UL, Malta 2, kakor tudi po vaseh.

V zvezi s proslavami 30-letnice

Zastopniki ANPI pri goriskem županu

Pri goriskem županu Pasquale De Simonu so se prejšnji dan zglasili zastopniki delegacije partizanskega združenja ANPI Dornik, Canevali, Lenardi in Poletto. Pogovarjali so se o pripravah za proslave ob 30-letnici osvoboditve. Župan je delegacijo obvestil o tem, kar namerava za to priliko napraviti občinska uprava. Člani delegacije ANPI so izrazili mnenje, da bi bilo morda priti do široke ljudske manifestacije. Tako bi bila proslava bolj svečana.

Ker ob občini pripravila vrsto debat namenjenih dijakom in študentom, je odbor ANPI iz Gorice izrazil zahtevo, da se povabi v pripravljani odbor; odbor ANPI hoče namreč v sodelovanju z drugimi partizanskimi organizacijami sodelovati pri pripravi programa.

Županu so zastopniki ANPI izrazili tudi zahtevo, da bi tudi v Gorici, podobno kot v drugih krajih dežele začeli s Trstom, ustanovili protifašistični odbor. To naj bi povežali s preiskavo o fašistični dejavnosti, ki jo je razpisal deželni svet v Trstu.

SKORO DVA MESECA SO BILI V ZAPORIH V GENOVI

Že nekaj dni na začasni svobodi obtoženci tihotapstva cigaret s tovornjaki TIR

Obtoženci so plačali manjše kavcije - Preiskava se še nadaljuje - Kdaj bo proces?

Manj kot dva meseca je bilo v zaporih Marassi v Genovi okrog petdeset ljudi, ki so jih 16. januarja letos in v naslednjih dneh aretirali, po sodnem nalogu znanega genovskega sodnika Sossija, oddelki finančnih straž. Med petdeseterico aretiranih je bilo, kot se bodo naši bralci brez dvoma spominjali, tudi šest ljudi iz Gorice. Slo je za obtožbo, da so bili vsi zapleteni v tihotapstvo afero. V obtožnici je bilo namreč rečeno, da so se neke v Italiji »izgubili« tovornjaki s označbo TIR, ki so bili namenjeni v tretje države čez mednarodni prehod pri Rdeči hiši v Gorici. Na teh tovornjakih so bile najbrž naložene tudi cigarete, ki so bile dejansko namenjene tihotapstvu tržiču v Italiji. Iz dokumentov pa je bilo razvidno, da so ti tovornjaki zapustili italijansko državno ozemlje na prehodu pri Rdeči hiši, na jugoslovansko območje prešli na sploh niso bili registrirani, ker dejansko sploh niso privzeli na jugoslovansko ozemlje.

Aretacije v januarju so zbudile v Gorici precej hrupa. V Gorico so prispeli finančni stražniki iz Genove in aretirali šest oseb: trgovca Pietra Vallatija, ki je zelo znan, je bil lastnik več kavarn v Gorici, carinskega inšpektorja Sergia Garofoli, finančne stražnike Domenico Mingollo, Alda Paganija, Francesca Rogantea in civilista Maurizio Cecovinija. Z oboženim spremstvom so vseh šest takoj prepeljali v Genovo, kjer so jih izprašali in tudi soočili z drugimi aretiranimi, ki so jih prišli v Genovi in v drugih mestih.

V Gorici aretirano šesterico (med njimi je samo en pristni Gorčan, vsi drugi so priseljenci iz raznih krajev države) sta branila goriška odvetnika Maniaco in Pedroni, kakor sta se pridružila še dva odvetnika iz Genove.

Odobrene spremembe v regulacijskem načrtu občine Sovodnje

Deželni odbor v Trstu je 20. februarja letos odobril spremembe regulacijskega načrta sovedenjske občine. Predsednik deželne vlade je podpisal ustrezni dekret, ta je sedaj v registraciji na deželnem uradnem dvoru v Trstu in kmalu bo dekret dobila sovedenjska občinska uprava. Vest objavljamo, ker ob bližini zanima številne prebivalce sovedenjske občine, ki čakajo, da bi lahko pričeli graditi poslopja, ne morejo pa tega napraviti, dokler ne pride iz Trsta v Sovodnje dekret o spremembi regulacijskega načrta.

Birokratska pot odobritve je dolga. Lani 29. aprila je sovedenjski občinski svet odobril spremembo regulacijskega načrta. Ta sprememba je morala v Trst, kjer so jo pristojni uradi pregledali in povedali svojo mnenje. Na posredovanje župana Čučuta pri predsedniku deželne sveta Pittoniju in odboriku za

SLOVENSKA
PROSVETNA ZVEZA

priridi v nedeljo, 6. aprila, popoldne množični izlet goriških Slovencev v Gonars, kjer se bo mo poklonili spominu stotin slovenskih rojakov, ki so tam pokopani, umrli v zloglasnem fašističnem taborišču. Ob tej priliki bodo v Gonars iz raznih krajev Goriške vozili tudi posebni avtobusi. Kdor se hoče udeležiti proslave v Gonarsu, naj se javi pri zastopnikih prosvetnih društev na vaseh in na sedežu v Gorici.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU

V Tržiču je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Rismondo, UL Toti, tel. 72-701.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Tavassani, Korzo Italija 20, tel. 25-76.

V STAVBI, KJER JE NAŠE UREDNIŠTVO

Pokrajinski odbor CONI v Gorici razpolaga z novim sedežem

Na sestanku Panathlon kluba razprava o stanju športa v Italiji

Vsedržavni italijanski olimpijski odbor v Gorici ima nov dostojni sedež. To v tretjem nadstropju stavbe v Drevoredu 24. maja (v isti stavbi, kjer je naše uredništvo).

Na novem sedežu je precej prostora za številne športne federacije, ki so morale doslej imeti razkropljene sedeže, ali pa jih sploh niso imele. Do novega sedeža se je CONI dokopal po večletnem prizadevanju goriškega delegata cav. Lina Breganta.

Ceprav deluje goriški odbor CONI v novih prostorih že nekaj mesecev, so prejšnji večer imeli svečano otvoritev. Prišel je iz Rima generalni tajnik CONI dr. Pescante, bili so prisotni zastopniki oblasti z deželnim odborikom za šport Bertolijem na čelu ter številni zastopniki športnih društev in športnih zvez. Na svečanost so povabili tudi občinsko skupščino iz Nove Gorice. Prišel je zastopnik te skupščine dr. Slapernik.

Na otvoritveni svečanosti je najprej govoril delegat CONI Lino Bregant, ki je prikazal važnost modernih prostorov za normalno administrativno poslovanje športnih zvez in poudaril, da bo to precej olajšalo delo. Za njim so spregovorili goriški župan De Simone, deželni odbor Bertoli in dr. Pescante. Slednji je nato na večerji Panathlon kluba, ki je bila v Palace hotelu, imel daljše poročilo o stanju športa v Italiji. Dejal je, da deluje danes v državi 80.000 športnih društev z nad štirimi milijoni aktivnih športnikov. Obžaloval je dejstvo, da je vedno premalo sredstev na razpolago za športne potrebe. Edini hodek CONI je ena tretjina kosmatega dohodka od stav Totocalcia. Eno tretjino pobore država, eno tretjino pa porazdelijo med zmagovalce. Ko bi se državna uprava odpovedala svoji tretjini, bi bilo to dovolj za več kot dostojno financiranje vse športne aktivnosti in tudi za gradnjo novih športnih objektov. Tako pa se morajo športniki boriti s finančnimi težavami. Dr. Pescante je omenil tudi važno postavko sodelovanja med športnimi organizacijami in solo ter občinami. V nekaterih severnih državah je šola tista, ki osredotoči vse športno delovanje mladine. V deželo, ki jo je vodil predsednik Panathlon kluba Nico Battista, sta poselja poslane Ceccherini in občinski odborik za šport Moise. Ta je dejal, da se občinske uprave v naši deželi veliko zanimajo za šport in da so kljub zakonu, ki postavlja naložbe za športne objekte med neobvezne izdatke, s pomočjo deželne uprave zgradile precej novih objektov. Težave pa so z vzdrževanjem teh objektov, je dejal Moise. Ob zaključku večera je predsednik Panathlon kluba Battista izročil nekaterim ugodnim gostom spominek goriške športne zveze.

Prosvetno društvo »FRANC B. SEDEJ« — Števerjan

Dramski odsek

uprizori danes, 19. marca 1975, ob 16. uri v župnijski dvorani v števerjanu dramo v štirih dejanjih

LEGIONARJI

Nastopa nad 20 igralcev.

Spisal Fran Govekar

PROSVETNO DRUŠTVO

»SOVODNJE«

vabi v soboto, 22. t.m., ob 20.30 v KULTURNI DOM, kjer bodo nastopili člani Amaterskega odra Prosek - Kontovel z veseloigro v štirih dejanjih

NEIL SIMON

ZARES ČUDEN

PAR

Režija: Stane Raztresen.

Vabljeni!

Predavanja

Slovensko planinsko društvo priredi v petek, 21. marca, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani na Verdiejem korzu 13. predavanje na temo »Slovenske Alpe v cvetju«. Govoril bo planinec in botanik Peter Skoberne iz Celja. Predavanje bo ponazorjeno s barvnimi diapozitivi.

Izleti

Smučarski odsek SPD priredi v nedeljo 23. marca izlet na Kanin (trening z učiteljem). Zbirališče ob 6.15 na avtobusni postaji v Novi Gorici. Prijave tudi telefonično do četrtka na sedežu SPD.

Kino

Gorica
VERDI 15.15-22.00 »American Graffiti«. R. Dreyfuss in R. Howard Barvni film.
CORSO 15.15-22.00 »5 matti vanno in guerra«. Les Charlotes in M. Merlino Barvni film.
MODERNISSIMO 15.20-22.00 »Sweet Movie«. (Dolce film). P. Clementi F. Prucnal. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
VITTORIA 15.00-22.00 »L'amore quotidiano«. L. Love in M. Parenti. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 15.00-21.30 »Non t'arrabbiare... questa volta ti faccio ricco«. A. Sabato in R. McDavid. Barvni film.

Tržič

AZZURIO Zaprtlo.
EXCELSIOR 14.00-22.00 »Attenti a quei due... chiamate Londra«. T. Curtis in R. Moore. Barvni film.
PRINCIPAL 14.00-22.00 »L'altra spencer«. Terence Hill in Bud Spencer.

Nova Gorica

SOCIA »Njih 14«. angleški barvni film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA »Rdeči udarci«, jugoslovanski barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE »Skr

GRADIVO V ZVEZI S KONGRESOM TRŽAŠKIH KOMUNISTOV

Odgovor člana tajništva federacije KPI

Tonela na članek v reviji «Komunist»

Članki so bili objavljeni še pred kongresom v zvezi s polemikami o Vidalijevih trditvah o «jugoslovanski vojaški okupaciji» 1945. leta

Znano je, da se je polemika okrog Vidalijeve knjige «Dnevnik XX. kongresa» pričela še pred kongresom tržaške federacije KPI in da je glasilo Zveze komunistov Jugoslavije «Komunist» objavilo kritično oceno te knjige ter se zlasti kritično očno trditve, da so «vodili v Trstu nacionalistično politiko» in da to velja za «vojaško okupacijo in za vstopa», ... ter za «vseh 40 dni» režima, «ki je bil na videz ljudski, v resnici pa jugoslovanska vojaška okupacija» in nadalje, da se po 1948. letu spremenili «skupnino besnih nacionalistov». V to polemiko je posegla revija «Confronto», ki je februarja objavila celoten članek revije «Komunist» in odgovor na članek, ki ga je napisal takratni ter na kongresu ponovno izvoljeni član tajništva tržaške federacije KPI Claudio Tonela. V naslednjem objavljamo v celoti komentar revije «Confronto» in članek Tonela. Na kongresu tržaške federacije je v diskusijo posegel tudi Tonela in bomo njegove poseg prihodnji objavili v celoti.

Komentar revije «Confronto» ima naslov: «Zakaj ta debatata; glasi pa se:»

Kakor je znano, je knjiga Vittoria Vidalija o XX kongresu imela velik odmev v italijanskem tisku in vzbudila zanimiva razmišljanja o zelo mučni dobi v zgodovini ZSSR in delavskega gibanja.

Ocene Vidalijevega «dnevnika» so objavili številni časopisi in revije. Knjigi je veliko prostora posvetil tudi tisk KPI: «Unitas» je objavila članek na tretji strani, ki ga je napisal Maurizio Ferrara, «Rinascita» je objavila komentar Emanuela Macalusa.

O aspektih Vidalijevega dela, ki se bolj neposredno nanašajo na zgodovino delavskega gibanja v naših krajih, se je razvila razprava, katero je sprožila beograjska revija «Komunist». Smatramo, da bo za naše bralce koristno, če objavimo v celoti članek Jugoslovanske revije ter odgovor Claudija Tonela. S tem bi hoteli omogočiti razpravo o kollednem obdobju v naši zgodovini (v obdobju, ki se začneja z osvoboditvijo Trsta do resolucije kominforma v letu 1948) pa vse do obiska Hruščova v Beogradu in si želimo, da bi se «soočenje», ki se je začelo z določeno ostrino, razvijalo raje na veder predvsem v konstruktivnem način. Kajti iz dogajanj v letu 1948 smo se naučili vsaj tega, da izobčenja, obsodbe, ostra nasprotovanja ne le ustvarjajo hude rane, pač pa zamageljuje tudi pogled in vodijo v napake. Zgodovinska analiza ne bo prav nič škodovala komunističnemu gibanju, ki se pa mora biti izumetničen in zgorešen polemik.

In v tem duhu vabimo protagone, priče, strokovnjake in vse tiste, ki jim je pri srcu to proučevanje, naj se v reviji «Confronto» oglašijo k besedi in prispevajo svoj delež za diskusijo, spoznavanje in razlase zadeve.

Upoštevalj omejen prostor, bomo skušali objaviti vsa konstruktivna stališča.

Tonelov članek v reviji «Confronto».

Članek «Komunist» ne more ostati brez odgovora s strani človeka, ki se je — kakor jaz — znašel v omenjenem zgodovinskem obdobju in se ima torej za soodgovornega za tisto, kar se je tedaj zgodilo.

Zdelo se mi je prav, dati to odgovor že med nedavno razpravo o Vidalijevi knjigi v Krožku za politične in socialne študije Che Guevara. Smatram pa za koristno, da se k zadevi povrnem bodisi, da preprečim izkrivljena tolmačenja ali neumestne oznake, s kakršnimi mi je postregel Primorski dnevnik z dne 1. 2. 1975 (estara Vidalijevega gada), bodisi, da ne bi en sam stavek rodil upravičene sume glede smisla mojega pisma.

Prav zato, ker je Dnevnik XX. kongresa «izvalila» knjiga, ki sproži diskusije, je dobro, da se ustrežna razprava — znotraj in izven partije — odvijala na osnovi temeljiterega poznavanja problematike ter z visokim čutom odgovornosti.

Smoter razprave ne morejo biti notranje razprave; razprava mora pomeniti kar najbolj umerjeno izmenjavo misli (čeprav utegne to biti težko), sicer v znamenju največje jasnosti (to pa je lahko) in omikanega sočutenja — naloga zgodovinarjev pa je, da to zgostijo in spravijo v okvir raziskav in razlag, ki naj bodo kolikor le mogoče objektivne in vodene po resni marksistični analizi dogodkov, nikakor ne torej od nje odmaknjene.

Ne zahtevam, da bi sam opravil to nalogo — nisem pač zgodovinar, kot komunist pa čutim dolžnost, da ne stojim ob strani le zato, ker so «rane še odprte», kajti v tem primeru bi morali — mi iz tistih časov — najprej umreti in šele nato pisati.

Poglejmo torej na sintetičen način, kaj se je zgodilo. Na mednarodni konferenci o manjšinah, ki je bila julija lani na pobudo pokrajine v Trstu, je predsednik Slovenske kulturno - gospodarske zveze Boris Race vključil med akte svoje pričevanje o zgodovini Slovencev v teh krajih.

Jeseni je izšel Vidalijev Dnevnik, novembra je Primorski dnevnik objavil njegovo recenzijo, decembra pa je Komunist priobčil svoj članek.

Poleg grobega napada na KPI je Race med drugim zapisal — sklicujoč se na obdobje resolucije Informbiroja iz l. 1948, naslednje: «Fanatizem je zastrl oči, zamašil ušesa in zamagel spomine... Del vodstva KP Svobodnega tržaškega ozemlja je vso zadevo vzelo kot, da gre za prejeta navodila, ki jih je treba izpolniti. Ta prelom je v Trstu zadobil tragične in neopisne oblike, ki so dokazale, da ni šlo zgolj za ideološki in politični spor, temveč tudi za boj za nadzorstvo partije z maščevalnim namenom... Razcep je pomenil hud udarec za delavsko gibanje na splošno, kajti vse sile so bile uporabljene za notranje boje. Večje škodo pa so utrpele Slovenci, saj jim je zmanjkala opora glavnega zaveznika, ki je postal, čeprav skeptičen nasproti njihovim problemom... Tudi internacionalizem za vsako ceno», ki so

ga ob vsaki priložnosti podčrtavali tisti, ki so se opredelili za resolucijo Kominforma, je prispeval h krčenju pisanju v slovenske šole...»

Tako Race odpira polemiko, katere odmeva se ni čuti. Gotovo je, da gre za sporen način razlaganja zgodovine, ki bi bil moral že ob svojem samem pojavu sprožiti vrsto pojavnosti in stališč, da bi z njimi odklonili izjave, ki žalijo tako Italijane kot Slovence.

Potem je izšla Vidalijeva knjiga, ki je bila deležna splošnih priznanj v vsej državi, v številni recenziji, ki sta bili objavljeni v Unitu in Rinascita, kakor tudi deljenih mnenj (tudi ni moglo biti drugače).

Tedaj pa — 13. 11. 1974 — je v Primorskem dnevniku Srečko Vilhar pisal o «izkrivljanju zgodovinskih dejstev» ter o Vidalijevih «nepremišljenih trditvah» in poudaril: «Ne nacionalizem, leninistična revolucionarna teorija je bila glavno oržje jugoslovanskih komunistov!».

In tako priidemo do članka v Komunistu. Sila sem — pa ne vem, če to je res — da komu ni bilo všeč, kar sem dejal med razpravo v krožku «Che Guevara».

No, če se je kdo res zgražal, potem ne razumem, čemu je povsem prezl bodisi, kar je zapisal Race, bodisi, kar je bilo objavljeno v Primorskem dnevniku in Komunistu.

Ce je Racetu, Vilharju in Komunistu dana popolna svoboda izražanja, res ne vem, zakaj tudi jaz ne bi smel uživati enake svobode. Ali pa je treba sprejeti naokrog ugovore? Če so «rane še toliko odprte», da bi bil moral molčati, ne velja to tudi za Raceta in Komunistu? Jaz skušam le odgovoriti tistemu, ki se poskušal rane še bolj odpreti; skušam celiti, nikakor ne rezati še globlje. To pa zato, ker je resnica trdovratna in ne potrebuje draženja.

Toda preidimo k jedru problema. S tem že koj mislim na «sneke burje» v Trstu, ki je sledil potovanju Hruščova v Beogradu leta 1955 in njegovi glasitvi samokritike.

Članek v glasilu KP STO «Lavoratore», priobčen 30. 5. 1955, je ponazoril duševno stanje vseh tržaških partijev bodisi, ki je zatrdil, da se tržaški komunisti strinjajo s smotom potovanja, katerega namen je bila trditve medsebojnega zaupanja med komunističnima partijama Sovjetske zveze in Jugoslavije v službi miru in socializma, bodisi, ko je izrazil delno nesoglasje.

Nesoglasje se nanaša na izjavo Hruščova, da je bil vsega kriv Beria, ki je bil povezan z agenti imperializma.

«Naše presenečenje — je zapisal Vidal v «Lavoratore» — je bilo neznansko ter je pretreslo našo partijo, kakor burja stresa naša drevesa. Vsi vedo, da so naša partija in vsi tržaški demokrati, Italijani in Slovenci, ob sporočilu Resolucije Informbiroja l. 1948 izrazili hrupno ter soglasno svojo hvalačnost. Odražala je dolgoletno stanje, za katerega so bili značilni neviriran nacionalizem pod masko socializma, avanturizem, sektarstvo, politični in fizični terorizem».

Ni dvoma, da so bile posledice resolucije dramatične za vse mednarodno delavsko gibanje in za nas, malo trdnjavo tega velikega gibanja. Nedvomno pa je tudi, da je izjava Hruščova ponižala neki boj, naš boj, po principu, da je delček treba podrediti celoti.

Toda včasih je neizogibna tudi takšna reakcija, ki utegne dovesti do upora, čeprav med samimi tovariši.

«Zato — nadaljuje Il Lavoratore — ne moremo soglašati z izjavo tovariša Hruščova in četudi smo globoko užalosteni ter nam je neprijetno zaradi teh neskladnih stališč, raje odkrito izražamo svoje mnenje v prepričanju, da ustreza — vsaj na podlagi izkustev — objektivni resnici».

In res, čno ne bi bili junija 1948 prepričani... da v Trstu naša partija sloni na resnično komunističnih močeh, vodilih in metodah, tedaj bi bili tržaški komunisti zavzeli drugačno stališče. Njihovo tedanje ravnanje je bilo premissilno, vestno, ne pa odraz slepe discipline».

Tu pride na vrsto Komunist. Vplivna beograjska revija zatrjuje med drugim, da v Dnevniku emanjaka resna analiza, ki jo je bil napovedal Vidal na začetku svojih razmišljanj, manjkajo pa v bistvu dejstva». Ne glede na to, da «Dnevnik XX. kongresa» ni zgodovina Trsta iz tistega obdobja, gotovo ni mogoče tako zlahka trdit, da manjka analiza, da manjkajo dejstva. To pa zato, ker so analiza in dejstva navedeni v sintezi političnih presojanj, a prav slednja so posledica dejstev iz tistega časa».

Tudi sicer gre za zadeve, s katerimi je dobro seznanjena Zveza komunistov Jugoslavije, iz vrst katere so bili možje, ki so vodili partijo v Trstu od l. 1945 do 1948.

Napad na Vidalija je hud, nesprejemljiv. Dejal bi še več. Komunist je razkril karte in poziva k linčanju Vidalija, to pomeni k linčanju vseh tistih tovarišev, ki so

— po trdem političnem boju — zamenjali ljudi iz Ljubljane v upravljajo partije v Trstu; skratka, vseh, ki so bili z Vidalijem «protagonisti» mučnega zgodovinskega obdobja ter so se na njegovi strani, pa naj bodo Slovenci ali Italijani.

«Vsaka resna zgodovinska analiza — piše Komunist — bo lahko dokazala, kakšna je bila vloga politike, ki jo je v Trstu vodil Vidal, kolikor zadeva enotnost in revolucionarni boj tržaškega delavskega razreda v povojnem času. S prvo lučjo bodo tudi osvetljena dejanja, ki so za ta boj pomenila nož v hrbet».

Takšna trditev pomeni grobožanje. (Nadaljevanje na 6. strani)

NEPRIČAKOVANO, SEDAJ, KO JE NAFTA NAJBOLJ CENJENA SUROVINA...

Po ameriških ocenah imajo Kitajci nad 50 milijard ton «črnega zlata»

Znano je bilo, da imajo na Kitajskem veliko nafte, vendar ni nihče mislil na te količine - Kaj pravijo ameriški sateliti - Kitajci se zanesejo le na soseda, Japonsko

Ni dolgo tega, ko smo obširneje pisali o Kitajski kot deželi, ki se skuša vriniti med izvoznice nafte. Danes se k zadevi vračamo, kajti med tem so prišle na dan velike novosti.

Iz krogov japonskega zunanjega ministrstva je prišla vest, da je ni v Aziji, morda celo na svetu dežele, ki bi razpolagala s tolikimi zalogami nafte, kot jih ima LR Kitajski. Po nekih starih računih, ki smo jih zabeležili ob drugih priložnostih, naj bi Kitajski razpolagala z osmimi milijardami ton nafte, zaradi česar bi bila deseta na svetu. Sedaj pa pravijo ali točneje že ugotavljajo, da se v Kitajskem podzemlju krije nič manj kot 50 milijard ton «črnega zlata», to se pravi količine nafte, kakršnih nimajo niti Sovjetska zveza, niti ZDA, pa tudi ne Saudova Arabija, Iran in Venezuela. To se pravi, da je glede «črnega zlata» Kitajski prva na svetu.

Kitajsko «črno zlato» je rekel neki japonski diplomat, ni lahko pomenilo zgodovinski preobrat ne le za LR Kitajski, pač pa za vso Azijo. Na eni strani bi to velikanski bogastvo moglo omogočiti Pekingu, da naglo razvije svojo deželo, z druge strani pa bi tolikšne količine nafte mogle predstavljati odlično kitajsko oržje, glede česar nam najbolj zgovorno pričajo novi odnosi med arabskim svetom in evropskim zahodom ter ZDA.

In kako bo Kitajski izkoristila svojo novo odkritje bogastvo? Kitajski ima najbližjega velikega porabnika nafte na štiri kora-

ke. Je to Japonska, ki je najbolj razvita dežela Azije in spada v sam vrh razvitih dežel na svetu. hkrati pa nima doma skoroda nič, razen odlične delovne sile in veliko dobre volje. In ta Japonska je pripravljena sodelovati s Kitajsko. Se več, Tokio, ki se je dogovarjal z Moskvo za vrtnanje vrvelec v Sibiriji-ter za gradnjo dveh transibirske proge, se je nenadoma «ohladil». Verjetno je pri tem odločala kitajska nafta, ki jo je Japonska lani uvozila iz najbližjih kitajskih vrvelec. Japonska je torej odklonila sodelovanje s Sovjetsko zvezo v Sibiriji in se opredelila za sosednjo Kitajsko. Nedavno tega je sovjetski veleposlanik v Tokiu Trojanov opozoril japonskega predsednika vlade Mikija na morebitne «neugodne posledice», če bi Tokio podpisal s Čuenajem mirno pogodbo, kajti dva velika azijska soseda — Kitajski in Japonska — sta še vedno v vojnem stanju.

Za Kitajsko nafto so prvi zvedeli Američani. Ameriški konzulat v Hong Kongu je pravzaprav ameriški voluharski center za ves ta predele Azije. Iz ameriških krogov se je zvedelo, da so nafto na Kitajskem odkrili leta 1948-1949, to se pravi še v času Čunkajška. Toda odkril so tedaj le manjše vrtele, za katere so pravzaprav vedeli že pred sto in več leti, le da jih tedaj niso izkoristili. Brž po zmagi Maočetunga jeseni 1949 pa so odkrili nova ležišča v Tačingju in Mandžuriji, kjer so deset let po osvoboditvi napravili prve vrtnice.

Gre za 1200 km dolg naftovod. V zalivu Pohai gradijo velikanosko plovno cisterno, ki bo omogočala natovarjanje japonskih supertankerjev. Do cisterne bodo nafto dobivali preko naftovoda. Vzdržal obal Kitajskega in tudi Južnega Kitajskega morja pa gradijo dve veliki ploščadi. Hkrati širijo luke in gradijo rafinerije, iz česar se da sklepati, da nameravajo Kitajci izvažati tudi naftne derivate. Sicer pa se zadnje čase opaža, da se Kitajski hudo zanima za — tužino.

Za sovjetska ali ameriška ležišča nafte je znano, kje so, podobno kot za arabska, venezuelska itd. Za kitajski pa ni znano, ker Kitajci tega ne objavljajo, toda ve se, da so glavna nahajališča nafte v Sinkiangju, to se pravi na meji s Sovjetsko zvezo, nadalje v Činghajju blizu Lančouja, kjer so kitajski drska središča in kjer tudi Kitajci vršijo svoje atomske poskuse.

Mimogrede bi veljalo povedati tudi to: Kitajski je sicer ogromna država, toda porabi malo nafte in naftnih derivatov, ker ima šibko motorizacijo in ker uporablja kot industrijsko gorivo — premog. Večino naftne nafte torej lahko iz-

važajo. Morda bo prešla tudi v industriji na nafto in plin, toda tega je zelo veliko. Kitajski ima dveje naftnih področji, ono ob sovjetski meji in ono v bližini obale. Največja «obalna» ležišča so v Taikeju blizu Koreje, ki so povezana z lukjo Damien, ležišča v Tačingju so povezana z ustjem Rumene reke, ležišča v Takangu pa z zalivom Pohai. Vsa ta tri velika ležišča so namenjena izvozu, nafta v notranjosti pa je namenjena domači, notranji rabi.

Sam o sebi se razume, da se za kitajsko nafto začnejanje zanimati veliki potrošniki. Sem spada predvsem ZDA in nekatere zahodnoevropske dežele. ZDA so se baje ponudile za sodelovanje pri črpanju. Kitajski pa je ponudbo odklonila in hoče biti edini lastnik nad svojim bogastvom. Edino pomoč, ki jo sprejema, je japonska pomoč, vendar je tudi ta zelo omejena: na nekaj inženirjev in strokovnih delavcev. Poleg tega se se Kitajski, noče vezati le na eno deželo. Zato kupuje stroje in vrtnice naprave na Švedskem, v Veliki Britaniji, v Zahodni Nemčiji, v Franciji in tudi v Romuniji.

Nekakšna trma Kitajcev, da bi sami napravili vse, je privedla tudi do neprijetnih dogodkov. V spomlad pred dvema letoma so morali japonski tankerji v neki kitajski luki čakati mesec dni, preden so jih napolnili. Gre za japonske tankerje z nosilnostjo nad 250 tisoč ton. Tedanja črpalna tehnika kitajskih naftašev ni bila ena višjina. Danes tankerji ne čakajo več. Kitajski ritem črpanja je enak ritmu v arabskem svetu ali kjerkoli drugod.

Kaj pa kakovost kitajske nafte? Strokovnjaki menijo, da ima kitajski nafta eno napako, ki pa je hkrati tudi prednost. Kitajski nafta ima zelo nizek odstotek žvepla, kar strokovnjaki ocenjujejo kot nizko gorljivost, hkrati pa je to prednost, ker takšna nafta oziroma njeni derivati manj zastrljujejo zrak.

Za konec še kratek toda zelo značilen podatek: V letu 1974 se je trgovinska izmenjava med LR Kitajsko in Japonsko povzpela na skupno vrednost treh milijard dolarjev, izmenjava med Kitajsko in ZDA pa je kljub obiskom ameriških državnikov in diplomatov ostala pri eni milijardi dolarjev. Še več, Kitajski je pred časom naročila ZDA večje količine žitaric, nato jih je odpovedala in je enake količine žita kupila v Kanadi in na Novi Zelandiji. Iz tega nekateri izvajajo logičen sklep, da bo Kitajski svojo ekonomijo razvijala raje s svojo azijsko sosedo — Japonsko, ki je industrijsko močno razvita in ki ima hudega ekonomističnih težej, ki jih je imela nekoč in ki so se jih navezale ZDA.

Noč so zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Ko sta se zjutraj dečka poslovila od nabiralec čavkusa, ko jima dali na pot razen nasvetov še nekaj najnujnejših živil. Po zaključku sta se za vso prijaznost zahvalila, se poslovila in odinila s Kunijem dalje po Rivu Purusu navzdol. Bila sta prepričana, da ni več daleč dar, ko bosta našla očeta. Iz najhujših težav sta se bila že izmotala. Od vesolja sta celo zapela.

Spored tržaškega

«cinéma d'essai»

Že več kot eno leto deluje v Trstu državni kinematograf Ariston-INC, ki ga lahko imenujemo kino d'essai, kar bi dobesedno pomenilo kino s kulturno izbranim programom. Že večkrat smo izrazili pomisleke na račun njegove dejavnosti. In tudi v prihodnosti jih verjetno bomo izrazili. Priznati pa je treba, da gre za pobudo, ki si lahko lasti omenjeni naziv in ki nudi tržaškemu gledalcu možnost za gledanje mnogih filmov, ki so prej težko prišli na tržaška platna.

Kljub temu smo te dni brali program, ki se pomenjuje «prvi tržaški kino d'essai». Za kaj gre? Gre za eno samo tedensko projekcijo ob ponedeljkih zvečer ob 20.30 v kinu Abbazia; organizira jo tržaški odsek na državnem nivoju še dolgo aktivne zveze AIACE (Associazione amici cinema d'essai). Že lani se je odsek ustanovil, ni pa prišlo do dejavnosti. Takrat pa se je neki drugi preprost kinoforum pri Sv. Ivanu označil za «prvi tržaški kino d'essai». Morda je celo odveč pripomniti, da se nam zdi ta etiketiranje enostavno, smešno, ko je realnost vendar drugačna, saj gre za enostavne kinoforumske programe (z razliko da ni nujna izkaznica, temveč navadna vstopnica), medtem ko v Trstu že deluje kino, ki si — kljub vsem napakam — lahko po pravici daje omenjeni naziv.

Program tega drugega «prvega» kina d'essai nudi med drugim še precej znana dela, serijo filmov uveljavljenih režiserjev, ki ni ni ti zbrana v širše retrospektive. Spored se je začel z Viscontijevim filmom «La caduta degli dei», ki mu bo sledil film istega režiserja «Vaghe stelle dell'Orsa», nato pa Fellinijevi, Fordovi, Hitchcockovi, Ferrerijevi, Pontecorvovi idr. filmi.

S. G.

RADIO

VELE

IZIJA

SREDA, 19. MARCA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

11.00 Maša in Nabožna oddaja
12.30 Poljudna znanost: GIUSEPPE DI VITTORIO
12.55 Komični filmi: Nore glave in Stanlio in Olio
13.30 DNEVNIK
14.00 TV film: «ANGELI CADUTI»
15.00 Kolesarska dirka: MILAN — SANREMO
Današnji športni dan ima dva pomembna dogodka: kolesarsko dirko med Milanom in Sanremom ter nogometno tekmo med Juventusom in hamburskim nogometnim klubom. Kolesarska dirka je prav gotovo najpomembnejši današnji športni dogodek, kajti gre za kolesarsko dirko, ki ji italijansko in le italijansko občinstvo sledi že dolga desetletja. Je to prva kolesarska dirka v letu in se z njo tako rekoč začneja pomlad.
Odkrivanje nacionalnih parkov: Gorski ledeniki
DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše
«Qui comincia l'avventura del signor Bonaventuras»
17.30 Iz gledališča Antoniano v Bologni
«LO ZECCHINO D'ORO»
19.00 Umetnostni zakladi v skalah
20.00 DNEVNIK
20.40 ANDREA DORIA
21.55 Športna sredi
22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

18.45 Športni dnevnik
19.00 OB SEDMI URI ZVEČER — Glasbena prireditev
20.00 Večerni koncert
20.30 DNEVNIK
21.00 BOLNICARKA... SLECITE SE
Film je režiral Robert Asher, v glavnih vlogah nastopajo Norman Wisdom, Edward Chapman, Jeanette Sterke.
Size in scenarij je napisal Jack Davies, ki obravnava burne dogodke med sicer plašnim fantom in lepim dekletom. Plašni fant nenadoma «podiha», postane pač pogumen, celo drzen in napravi nekaj nemumih potez, saj se celo preobleče v bolničariko, da bi lahko bil blizu svojemu dekletu

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10 TV ŠOLA
Vladi in Črna gora, Lutke, Nove knjige, Zvok v filmu, Prirodoslovje, Bitka na Neretvi, Ribe, Gradnja stanovanj
17.30 Viking Viki — risani film
17.55 Obzoriki
18.10 Milici za mlade
18.43 Globoko v starem gozdu — Reportaža beograjske TV
19.15 Risanke
19.30 DNEVNIK
20.05 Film tedna: «SADIKE»

Film «Sadike» je gruzinski barvni film, ki ga je režiral Rezo Caidze. Caidze je med vsemi gruzinskimi ustvarjalci zaslužen, da je gruzinska kinematografija zaslovela tudi izven meja Sovjetske zveze. Predvsem velja s tem v zvezi omeniti njegova filma «Naše dvorišče» ter «Vojakov oče».

Danes je na sporedu njeg

TRI DNI PO IZBRUHU AFERE NA MILANSKEM SODIŠČU

Sumljiv molk pristojnih organov
glede obtožb proti dr. De Vincenzu

Sodniki in javni tožilci solidarni z osumljenim kolegom - Za demokratične sile je napad na De Vincenza poskus blatenja ugleda naprednega milanskega sodstva

MILAN, 18. — Tri dni po izbruhu zadeve De Vincenzo, je dejanski obseg afera še vedno zelo nejasen, zlasti se, ker ni še točno znano, česa je obtožen milanski preiskovalni sodnik. Mol pristojnih organov je v tem pogledu nepredviden in za sedaj so možna le ugibanja, kaj točno pomeni obtožba »sodelovanje z rdečimi brigadami« v razponu, ki gre od »simpatije do brigadistov« do »organizacije oboroženih tolpa«.

Nejasnost in dvomne govornice, ki se širijo s tem v zvezi, le še večajo zmedo, ki jo je povzročila vest, da je sodnik De Vincenzo osumljen sodelovanja s samostojnimi rdečimi brigadami. Čeprav je bil milanski sodnik že dalj časa tarča žolčnih napadov desničarskega tiska, ni nihče pričakoval, da se bo puho bese, dičenje in natočevanje reakcionarnih listov konkretiziralo v sodno prijavo, o kateri bo v prihodnje moralo odločiti kasacijsko sodišče. Zlasti še, ker je bila pot, ki sta jo izbrala general karabinjerjev Della Chiesa in milanski generalni pravnik Reviglio Della Veneria povsem neobičajna in drugačna od tiste, ki jo narekuje ustava in zakonik. V normalnem postopku bi moral biti tuzinski preiskovalni sodnik Casini, ki vodi preiskavo o dejavnosti »rdečih brigad«, ki zadeva ugrabitve sodnika Sossia ter ravnateljstva osebja Flata America, ključni členi, tisti, ki odloča, če naj sproži preiskovalni postopek proti kolegu ali ne. Della Chiesa in Reviglio Della Veneria sta preskočila tako dr. Casinija kot načelnika turinskega pravništva in sta poslala zbrano gradivo naravnost milanskemu generalnemu pravniku Pauleseju, ta pa kasacijskemu sodišču.

V tem je bistvo vprašanja. Dr. Casini in javni tožilec Caccia sta imela prav tako v rokah vse izsledke preiskave o rovarjenju brigadistov, kljub temu pa sta menila, da je obtoževanje kolega De Vincenza neumestno in neutemeljeno. Sprito tega je jasno, da se vsiljuje sum, če že ne prepričanje, da gre za mahinacijo, naprejen proti vsem demokratičnim sodnikom in očito je, da bo ta sum lahko pojasnila le jasna javna razprava. Zato je molčečnost

PAZITE SE LEPOTIČ!

Od kar je Adam nasledel Evinemu priljubljenosti in je bil zaradi tega kaznovan z izgonom iz raja, so možni, razen častnih izjem, vedno noreli za izjemo, zlasti še, če so pristavice ženskega spola, polje naravnih »priljubljenosti« oborožene se z lepoto in charom. Slabe izkušnje starodavnega prednika niso nikogar naučile (pa brez zamere), da se za lepimi in nežnimi očmi često skrivata sam rogati in kosmatih hudobec.

Tako so tudi v neki vasi na Sumatri vsi dedci, starši in mladi, kar noreli za vaski lepoto, ki se med drugim ni prav nič otresala drobnosti. Dekle se je v kratkem času omožilo petkrat in snubci niso nič pomislili, kar rinito so k altarju, čeprav so vsi soprog predstali v kratkem času na oni svet zaradi skrivnostne slabokrvnosti.

Kaže — vsaj tako poročajo — da list iz Džakarta — da je vzrok skrivnostnih smrti odkril priletni vrač, ki je imel že toliko križev na grbi, da mu sploh ni bilo več mar za ženske care. Dekle naj bi obsedel krvose, ki je bil specializiran v izpiranju krvi zakonitim priletnikom.

VLOMILEC PA TAK

Devetindvajsetletni John Wilkes iz Londona je tipičen primer človeka, ki se je odločil za neprimerno zaposlitev, če ropanje, vlome in tatvine sploh lahko imenujemo tako. Fant si je v minulih treh letih privoščil več vlovov, iztržek pa je bil kakor skromen, saj se je postal le 300 znanec, vrhu vsega pa še takih, ki jih v vsaki trgovini prodajajo s popustom. Skupna vrednost plena ni dosegla dva tisoč lir, in zato ni čudno, če so med procesom sodniki proglasili Wilkesa za ... najslabšega vlovilca na svetu.

pristojnih organov v tem primeru vsekakor neumestna. Če so indici proti sodniku De Vincenzu tehtni — kar dvomimo — kar na dan z besedo jasnost in odločnost bosta razbistila marsikatero dvomo, zlasti bosta razbistila sum politične mahinacije. V Italiji je v zadnjih letih že prevečkrat pripetilo, da se o pretežov preiskovalne tajnosti utišali že marsikateri škandal, da ne bi bil tolikrat molk preiskovalcev sumljiv.

Nujnost po jasnosti so poleg naprednih gibanj združenja sodnikov poudarila tudi bolj nazadnjaška, ki so naglasila, da je vprašanje vse preveč pereče in pekoče, da bi lahko odlašali z razčiščevanjem. Če izvajamo zborovanja in srečanja, ki so bila posvečena zadevi De Vincenza, je kronika današnjega dne dokaj skop. Predsednik milanskega sodišča dr. Usai je sprejel De Vincenzovo zahtevo, naj ga razreši preiskave o »rdečih brigadah« in Feltrinelli smrti in jo zaupal načelniku preiskovalnega urada dr. Amatiu. Preiskovalni sodnik, čeprav formalno še ni obtožen kaznivih dejanj — kasacijsko sodišče mu še ni poslalo sodnega sporočila — je imenoval za svojega

branilca odvetnika Federica Sordilla. Ta, ki je bil svoj čas predsednik nogometnega kluba »Milan«, je eden od najbolj znanih in uveljavljenih milanskih pravnikov in brani med drugimi tudi mafjskega »bossa« Luciana Liggia.

Kot rečeno so v Milanu danes sodniki, odvetniki in vse politične sile posvetili veliko srečanj in sestankov zadevi De Vincenza in vsi, brez izjeme so izrekli sodniku svojo solidarnost. Med vsemi izglasovanimi dokumenti je politično moralo najbolj pomembna izjava branilcev oseb, vpletenih v preiskavo o »rdečih brigadah«. Odvetniki izhajajo iz objektivne povezave med pravico do obrambe in načelom naravnega sodnika in ugotavljajo, kako so od leta 1972 odvzemali milanskemu sodstvu pristojnost za preiskave o »rdečih brigadah« in jih poverjali drugim sodnim okrožjem, čeprav ti sklepi niso pravno utemeljeni. V tem okviru — poudarjajo odvetniki — ima obtožba proti De Vincenzu izredno sumljiv prizvok, saj je le nekaj tednov pred volitvami nevarno uglasena na stališča in zahteve senatorja Fanfanija in oživlja reakcionarno tezo, da so državne ustanove — v tem primeru sodstvo — v rokah »rdečih«.

Odvetniki nadalje ugotavljajo, da spada napad na De Vincenza v sklop poskusov blatenja milanskega sodstva, ki se je v veliki večini lotilo svoje naloge z demokratičnim pristopom do družbene stvarnosti.

Na isti ton so uglasena sporočila namestnikov državnega pravdnika, pravnih odsekov KPI in tudi PSI ter izjava podpredsednika lombardskega deželnega sveta odv. Smuraglia.

Proces zaradi požara v Primavallu
V dvomu alibi
Marina Clava

RIM, 18. — Na rimskem porotnem sodišču se je danes zaslavljal priči nadaljeval proces zaradi požara v četrti Primavalle, v katerem sta zgorela sinova tajnika krajevne sekcije MSI Virgilio in Stefano Mattei. Priče, ki so se zvrstile pred sodniki so delno pobile alibi Marina Clava, enega od treh obtožencev, ki je pobegnil, preden mu je policija prišla na sled. Clava je iz svojega skrivališča v intervjuju z urednikom tiskovila »Espresso« izjavil, da je bil na večer požara doma z zaročenko in kot priči navedel Diana Perrone in njenega prijatelja Paola Gaeta.

Clavo in zaročenka sta za časa požara živela v istem stanovanju s Perronejevo in Gaetom. Slednja dva sta med preiskavo najprej potrdila Clavov alibi, nato pa sta preklekala prvotne izjave in poudarila, da 15. aprila zvečer nista videla aktivisti levičarskega izvenparlamentarnega gibanja.

Med današnjo obravnavo sta tako Gaeta kot Perronejeva potrdila svoje drugo pričevanje in s tem delno poslalsala položaj Marina Clava. O-

V OKVIRU PREISKAVE O UMORU AGENTA MARINA

Milanski sodnik zaslišal
poslanca MSI Petronia

Misovski parlamentarec je obtožen udeležbe na prepovedanem shodu in upiranja javnim funkcionarjem

VLOMILEC PA TAK

MILAN, 18. — Preiskovalni sodnik Frascarelli in javni tožilec Viola sta danes v okviru dodatne preiskave o umoru policijskega agenta Antonia Marina zaslišala misovskega poslanca Francesca Petronia. Ta je skupaj s kolegom Francom Mario Servellom obtožen udeležbe na prepovedanem zborovanju in upiranju javnim funkcionarjem.

Kot je znano je sodnik Frascarelli že zaključil okvirno preiskavo o umoru policijskega agenta in obtožil Vittoria Loia in Maurizia Murellia namernega umora, dvajsetico drugih fašističnih pretepačev pa manjših kaznivih dejanj, ki grejo od udeležbe na nedovoljenem shodu do upiranja javnim funkcionarjem. Položaj misovskih poslancev Servella in Petronia pa je moral obravnavati posebej, ker je polarska zbornica dela šele pred nekaj tedni dovoljenje za sodni postopek. Oba poslancata sta med drugim obtožena, da sta vodila do kvesture protestni sprevod, ker je bilo prepovedano zborovanje senatorja Ciccio Franca, voditelja zloglasnih »boia chi molla« iz Reggio Calabria.

Kot že za zasliševanje Servella prejšnji teden tudi tokrat ne preiskovalci ne zaslišani niso hoteli črniti besede o rezultatih sočevanja. Le senator Nencioni, ki brani tako Petronia kot Servella, je v pogovoru s časnikarji dejal, da je bil govor predvsem o manifestaciji, ki se je zaključila s smrtjo agenta Marina. Po besedah misovskega parlamentarca naj bi osumljenca poslancata povsem pojasnila svoj položaj. Vprašanje pa je, če bosta istega mnenja tudi sodnika.

MSI je bil kot stranka neposredno vpleten v krvave izgrede 12. aprila 1973 v Milanu. Njegove odgovornosti ne zmanjšuje niti dejstvo, da so misovski veljaki ovadili po-

ba sta izjavila, da sta v prvem trenutku potrdila prijateljeve izjave, ker bi mu rada pomagala, pozneje pa sta se premislila in se prostovoljno zglasila pri sodniku, da čbi povedala resnico.

Povsem nasprotno je bilo pričevanje Clavove zaročenke Elisabette Lecco, ki je poudarila, da se je Marino vrnil domov okrog 24. ure 15. aprila in se ni več oddaljil. Dodala je tudi, da je bila takrat bolna in da bi se brez dvoma zavedela, če bi Clavo vstal in sredi noči odšel.

Razprava se je začela s pričevanjem nekaterih karabinjerskih častnikov in časnika Maria Scialoja, ki je intervjuval Clava v njegovem skrivališču. Proces se bo nadaljeval v četrtek.

RIM, 18. — Tukaj je bilo sporočeno, da je industrijska proizvodnja v januarju padla akar za 14,8 odstotka v primerjavi z januarjem leta 1974. To je zelo hudo, če pomislimo, da se je lanskega januarja industrijska proizvodnja povečala za 22,1 odstotka v primerjavi z januarjem leto poprej. To je že četrti zaporedni mesec, ki beleži občutni padec proizvodnje.

PO DOGODKIH V KAMBODŽI IN NA OSREDNJIH VIETNAMSKIH PLANOTAH

Amerikanci se otepajo
vojaške pomoči Indokini

Osvobodilne sile napadajo področja v neposredni bližini Phnom Penha - Izjava princa Sihanuka - Umik iz Plejkaja

PEKING, 18. — Ob peti obletnici državnega udara, ki je 18. marca 1970 strmoglavil v Phnom Penhu oblast princa Norodoma Sihanuka, je ta kambodžski državnik izjavil, da se smatra za edinega zakonitega državnega poglavarja v Kambodži. Sihanuk je poudaril, da je bila njegova odstavitev nezakonita, ker tedanja zakonodaja ni dopuščala, da bi parlament lahko odzvel državno poglavarju oblast, ki mu je prišla in nadalje tudi zato, ker je parlament sklepal v njegovi odsotnosti. Sihanuk je bil tedaj na obisku v Sovjetski zvezi. Nadalje je Sihanuk izjavil, da so parlamentaristi glasovali tedaj pod pritiskom Lon Nolovih oboroženih sil, se pravi pa dalece, tankistov in vojaških policistov. Na koncu svoje izjave je Sihanuk poudaril, da bo ostal, kot edini zakoniti poglavar države zvest političnemu programu »Funka« in kambodškega ljudstva, ki je edini gospodar svoje usode ter vrhovni imetelj zakonodajne, izvršne, so- dne in vojaške oblasti.

Osvobodilne sile v Kambodži so

včeraj zvečer napadle polotok Cui Cangvar pri sotočju rek Tonle Sap in Mekong, komaj 1 km južno od Phnom Penha. Na tem polotoku so najvažnejša vodovodna središča kambodškega glavnega mesta. Kraj spada tudi med pomembna središča rečne plovnice. Medtem narašča pritisk kambodških osvobodilnih sil na Neak Luong, ki predstavlja zadnjo obrambno linijo vladnih čet na Mekongu. Na splošno menijo, da bo ta postojanka klonila v najkrajšem času. Poveljnik posadke je včeraj sporočil, da je posadka kljubovala napadom upornikov, toda je imela velike izgube. Na oporišče je padlo včeraj in predvčeršnjim 450 raket in minometnih izstrelkov.

V Phnom Penhu niso proslavljali

pete obletnice državnega udara, ki je strmoglavil oblast princa Sihanuka. Nihče ni objavil izjav v tej zvezi, prišlo pa je do manifestacije stotine univerzitetnih in srednješolskih študentov, ki so v protestnem sprevodu obsojali vsakršno pobudo za nadaljevanje vojne. Vojaška policija je razbila manifestacijo študentov, od katerih so bili nekateri obtoženi v belo, kar je za budiste znak žalovanja.

Agonija kambodškega glavnega mesta, ki je po zadnjih napadih na jugu na koncu, ima svojo sorodno sliko v tem, kar se dogaja na indokitskih osrednjih planotah. Sajgonški režim je že sprejel sklep, da evakuira svoje glavne postojanke v Plejkaju in Kontumu. Razlog za ta sklep je v tem, da južnovietnamske oblasti ne morejo več braniti tega področja. Do uradne izjave glede tega sklepa še ni prišlo, toda vse kaže, da je operacija že v teku. Iz Plejkaja in Kontuma ter drugih bližnjih mest se valijo množice beguncv v smeri Sajgona. Vse kaže, da so se sajgonске oblasti odpovedale obrambi področja na srednjih indokitskih planotah.

Vsa ta dogajanja na Daljnem vzhodu vplivajo v veliki meri na ameriška notranja politična dogajanja. Iz Washingtona poročajo, da je komisija za zunanje zadeve ameriškega senata odobrila vojaško pomoč Kambodži v znesku 82,5 milijonov dolarjev. Ta pomoč pa naj bi veljala le do 30. junija letos. Ta sklep se ni dokončal, ker bodo morali o njem razpravljati še predstavniki parlamenta. Na vsak način pa je komisija ameriškega senata zahtevala kot predpogoja za odobritev dodatne pomoči, obvezo ameriške države uprave in vlade v Phnom Penhu, da bi prišlo čim prej do ureditve spora v Kambodži.

Iz South Benda v Indijani poročajo, da je ameriški predsednik Ford izjavil danes zvečer, da je obramba Kambodže bistvena za varnost ZDA in da bi propad te države pomenil hudo nevarnost za ZDA. Ameriški državnik je govoril na univerzi Notre Dame v South Bendu v Indijani. Med drugim je dejal, da je vojaški položaj režima kambodškega predsednika Lon Nola napotil ameriške zaveznike na ponovno preučitev položaja. Predsednik Ford je nadalje omenil, da je vedno bolj dvomljiva navzočnost Američanov na Filipinih ter na Tajskem.

V ameriških političnih krogih menijo, da ameriški parlament ne bo odobril dodatne pomoči Vietnamu, kljub temu, da je izglasoval na svoji zadnji seji omejeno vsoto, ki pa naj bi trajala le do konca letošnjega junija. Na splošno prevladuje mnenje, da so ameriški politični krogi nasprotni vsakršni zamisli, da bi se podpirali na Daljnem vzhodu ter še posebej v Indokini režimi, ki so izpustili vsakršno povezavo s prebivalstvom ter so praktično odvisni le od tuje pomoči.

Zadnji počitek na Skorpiosu

ATENE, 18. — S preprostimi pogrebim obredom so danes pokopali v zgodnjih popoldanskih urah slovitega grškega brodarja Aristotlesa Onassisa na otoku Skorpios. Grški finančni mogotec bo počival v grobnici ob strani svojega sina Aleksandra, ki se je ubil pri letalski nesreči (doslej še nepojasnjeno) pred dvema letoma. Pogrebni obred je opravil pravoslavni duhovnik.

Onassisovo truplo so prepeljali z letalom s pariškega letališča pri Orlyju. Krsto so namestili na hodniku drugega razreda, a z letalom je poletelo 34 povabilencev.

Na pogrebu so bili Onassisova hčerka Kristina, vdova Jackie De Bouvier (vdova po pokojnem ameriškem predsedniku Kennedyju), senator Ted Kennedy (brat ubitega ameriškega predsednika), tri Onassisove polsestre ter mladi grški brodar Gulanaris za katerega menijo, da se bo v kratkem poročil z Onassisovo hčerko Kristino, ki pa je sicer že ločena od svojega prvega moža (ameriški veleposlanik).

Casnikarji, katerim so dovolili dostop na otok Skorpios, so izjavili, da je Kristina s svojimi grškimi sorodniki stala ob strani ter ni posvetila nobene pozornosti svoji mačehi.

V prihodnjih dneh bo Kristina začela upravljati velikansko bogastvo, ki ga je svojim dedičem zapustil Onassis. Na sliki: prizor s pogreba.

Propadel napad
skrajnežev IRA
na irsko kaznilnico

DUBLIN, 18. — Skrajneži severnoirске polvojaške katoliške organizacije IRA so sinoči napadli kaznilnico na otoku Dublina, da bi osvobodili priistaše, ki so bili tu zaprti. Napad je spodbel zaradi ostre in učinkovite reakcije paznikov in policijskih sil. V oboroženem spopadu med napadalci in varnostnimi organi je bil en napadalec ubit, druga dva pa hudo ranjena.

V Londonu in Dublinu so po sinočnem napadu na kaznilnico zelo zaskrbljeni, sprito negativne vpliva, ki bi ga podvig lahko imel na premirje v Ulstru. V Portlusu so namreč zaprti skoraj vsi severnoirské katoliški teroristi, ki so bili a retirirani v Irski republiki (EIRE).

Nacrt za napad je bil zelo skrbno pripravljeno. Potem ko so teroristi onesposobili dva električna generatorja, so jetniki vržli proti mejnemu zidu bombo, ki je delno porušila obzidje. Skoraj istočasno so v bližini kaznilnice zažgali nekaj avtomobilov, da bi odvrgli pozornost policije. Skupina jetnikov je se poglajala na prosto skozi luknjo v zidu, toda ostre reakcije paznikov, ki so ubili enega begunca in ranili dva, jim je preprečila račun.

Nekaj ur po spodbetlem poskusu bega je v mekem beliaškem pubu eksplodiral nekak peklnski stroj, ki je za las ni terjel človeških žrtev. Silovita eksplozija je uničila lokal, kljub temu pa so bile le štiri osebe lažje ranjene.

PO TREH DNEH POGOVOROV Z VODITELJI JUGOSLAVIJE

Olof Palme zaključil
obisk v Jugoslaviji

Enotnost pogledov SFRJ in Švedske na mednarodna vprašanja

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 18. — Predsednik švedske vlade Olof Palme je po tridnevem uradnem obisku, med katerim se je razgovarjal s predsednikom republike Titom, predsednikom ZIS Džemalom Bijedićem, članom predsedstva SFRJ Edvardom Kardeljem in tajnikom izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stanetom Delancem ter drugimi jugoslovanskimi voditelji, odpotoval iz Beograda.

Švedski premier je sinoči na tiskovni konferenci izjavil novinarjem, da so bili njegovi razgovori s predsednikom Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji zelo intenzivni in koristni ter poudaril, da so odnosi med Jugoslavijo in Švedsko dobri. Razgovor z Edvardom Kardeljem, se je po besedah Palme nanašal na podrobnejše obveščanje o samoupravnem sistemu Jugoslavije in nato kako Jugoslavija razvija in gradi svoj socializem. Glavna tema razgovorov z ostalimi jugoslovanskimi voditelji so bila — je dejal Palme — mednarodna vprašanja.

»Lahko rečem — je poudaril — da na ta vprašanje gledamo enako. Naši dve državi vodita neodvisno zunanjo politiko, neodvisno od velikih sil in aktivno sodelujeta v naporih za mir. Mi želimo okrepiti položaj malih, srednjih držav, povečati njihov vpliv v svetovni politiki. Prav tako želimo, naj bodo izenačeni bogati in siromašni v političnem in drugem sodelovanju, a ne s konfrontacijo.«

Palme je navedel vrsto konkretnih vprašanj o katerih se je razgovarjal z jugoslovanskimi državniki in poudaril, da je bilo posebno govora o politiki nevtrščenosti. »Moja obisk je bil kratek, toda bogat«, je rekel na kraju švedski premier in ponovno poudaril enotnost pogledov in stališč Jugoslavije in Švedske o mnogih vprašanjih. »Naše umanje in želja — je dodal — je čimprej razviti predsednika Tita na švedskem.«

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša je danes popoldne sprejel skupino švedskih novinarjev, ki so spremljali švedskega premiera na njegovem obisku v Jugoslaviji. Dr. Vratuša je v razgovoru seznanil švedske novinarje z osnovami jugoslovanskega družbeno-političnega in gospodarskega sistema, posebno z vidika izvajanja ustave v praksi. V zvezi s tem je bilo posebno govora o sistemu samoupravljanja, o vlogi državnih sistemov in drugih vprašanj jugoslovanske družbene prakse.

B. BOŽIČ

V Lusaki ubit
rodezijski
rodoljub H. Chitepa

LUSAKA, 18. — Eksplozija peklenškega stroja je ubila danes v zambijski prestolnici Lusaka rodezijskega rodoljuba Herberta Chitepa. V atentatu je izgubil življenje tudi njegov telesni stražar.

Chitepo, 52-letni odvetnik, ki je bil predsednik afriške nacionalne unije države Zimbawe (ZANU) je bil prvič izvoljen za predsednika organizacije leta 1964. Unijo je vodil v težavnih letih secesije, ko so bili ostali voditelji zaprti, in bil je tudi med organizatorji oboroženih vdorov na rodezijska tla. Chitepo je znova prevzel vodstvo ZANU po nedavni aretaciji sedanjega predsednika Sitoleja.

Chitepo je prisel v Lusako pred nekaj dnevi, da bi se sestal s predsednikom »afriškega nacionalnega sveta« škofom Abelom Muzorevom. Predviden je bil tudi sestanek z zambijskim predsednikom Kaundom, s katerim bi morala Chitepo in Muzorevo razpravljati o političnem položaju v Rodeziji po aretaciji Sitoleja in po propadu stikov med Smithom in rodezijskimi osvobodilnimi gibanji.

RIM, 18. — Po računih državnega statističnega zavoda ISTAT je Italija imela konec januarja 55 milijonov in 650 tisoč prebivalcev, 18 tisoč več kot konec novembra lani.

V prvih enajstih mesecih lanskega leta so zabeležili 805.618 rojstev (2.267 manj kot v istem obdobju predlanskim), kar pomeni, da je kvocient rodnosti zdrnil na 16,1 na 15,9. Kljub temu pa se je kvocient letnega prirastka zvečal (od 6,3 na 6,5), ker so istočasno z manjšim številom rojstev zabeležili tudi občutno nižje število smrti.

Tonelov odgovor

(Nadaljevanje s 4. strani)

sledeče: nekdo je poudaril, da so leta 1948 tržaški komunisti skupaj z Vidaliem začeli prvi protistalinski boj v sklopu mednarodnega delavskega gibanja. Jasno pa je, da nam je od tedaj po zaslugi tistih in vseh naslednjih bojev uspelo zgraditi komunistično partijo tega imena, partijo, ki si je priborila naraščajoč prestiž in ugled.

Cemu bi se morali sramovati takšne preteklosti? V neizprosni boju, kakršni je bil tisti, so bile gotovo storerne tudi napake, toda njegovo bistvo je ostalo veljavno. Zato menim, da je treba pretrsti tedanje dogodke, ako hočemo pisati zgodovino. Smatram, da je to dolžnost naše partije in to zlasti v odnosu do novih generacij, ki bi sicer ne mogle razumeti tako dramatičnega in odločilnega gibanja protistalinskega delavskega gibanja, obdobja tolikernih poletov, pa tudi tolikšnega trpljenja, besa in vdanosti, torej čustev, ki so jih tisoči in tisoči Italijanov in Slovencev znali vestno izpričati kot »protogonisti«. Enotnost in bratstvo med Italijani in Slovenci sta bila in sta vezivo našega internacionalizma, ki ga nihče ne bo morel skrivati ali načeti.

Pisati zgodovino pomeni seveda tudi z Vidalijevimi besedami povedati, da so bila misla Stalina in Molotova Zvezi komunistov Jugoslavije »žaljiva, izjavila, nasilna« in da »so Jugoslovanci imeli prav, ko je šlo za temeljna vprašanja. Prav so storili, da so se uprili.«

In naj nikakor ne zveni protislovno — je pravim — kot sem dejal — da smo tudi mi v Testu imeli prav, da smo se uprili.

Tudi to je zgodovina in zgodovina je prežeta s protislovji.

Ko je v začetku L. 1961 prva delegacija naše federacije odšla v Ljubljano, da bi navezala nove in plodne odnose med seboj, je Jugoslovanci z Zvezo komunistov Jugoslavije in tako zaprla poglavje »bludne vojne«, ki je trajala od L. 1948. je tovariš Boris Kraigher soglašal z Vidaliem, da se obravnavajo problemi slovitega tržaškega obdobja. Zdi se mi, da je za to res že čas.

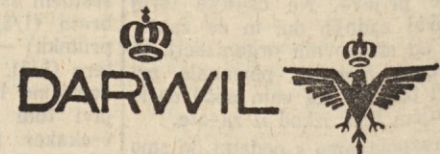
Naj pride torej do zgodovinske obravnave tistih nemirnih časov. Srečamo se z jugoslovanskimi tovariši, odkrito se pogovorimo in napravimo samokritike, ki se nam zdijo objektivno potrebne v zvezi z vsemi združbami, ki so nastale po resoluciji Informbiroja L. 1948; tolačenja o položaju, kakršni je bil pred tem, da le ne morejo biti dvojna, kakor tudi ne moremo zatajiti svoje avtonomne stališča o potovanju Hruščova v Beograd.

Ako se komu izognili grobim besedam in skušali trezno misliti, bomo s tem dali pozitivni prispevek k utrditvi in okrepitvi samih odnosov med Komunistično partijo Italije in Zvezo komunistov Jugoslavije, ki naj postanejo čedalje tesnejši in bratski.

V tržni raziskavi, ki jo je med potrošniki vodila »RIMET«, je DARWIL S.p.A. bila deležna tolikšnega števila glasov, da se je uvrstila — po sposobnosti in resnosti — med najboljše podjetja v treh Benetčinah.

Benetke, 16. 3. 1975 — Palača Sherman. Posl. Gabriele Fornaciari, svetovalec dežele Veneto, izročila gospe Sonji Miraz, predsedniku družbe DARWIL S.p.A., zlato plaketo »Spendibene 1974«

Izkoristite

20% POPUST
za nakup

kvalitetnih ročnih
ur DARWIL
srebrnine
zlatih izdelkov
draguljev
vseh modelov ur
DARWIL 1975

KOLESTARSTVO

DANES MILAN-SANREMO

Merckx še vedno favorit Italijani vseeno optimisti

Belgijskemu asu lahko prekrizajo račune De Vlaeminck, Baronchelli, Francesco Moser in morda tudi Serco

Letošnje tradicionalne kolesarske dirke Milan - Sanremo se bo udeležilo 199 kolesarjev, ki bodo zastopali 21 društev. Sodelovalo bo torej 82 italijanskih in 117 tujih kolesarjev.

Današnja dirka «Sanremo» je, kot običajno, prvi veliki spopad sezone med svetovnimi asi in zato je zanimanje zanj tudi letos izredno. Favoritov je seveda vedno tudi zato, ker svetovni prvak in zmagovalec vseh dirk Eddy Merckx ni v najboljši formi. Kljub temu pa bo Merckx s svojo napadalno taktiko skušal greniti življenje vsem ostalim tekmovalcem in še posebej tistim, ki bodo vložili vse svoje sile v končni sprint.

Med velikimi sprinterji je seveda v ospredju Belgijec Roger De Vlaeminck, zmagovalec pravkar zaključenega letošnje dirke «Tirreno - Adriatico». Belgijski as sodi med današnje favorite tudi zato, ker se je zelo izboljšal predvsem pri izbiri taktike in ker je tudi dokazal, da ni le odličien sprinter, temveč se zna uveljaviti tudi v drugih okoliščinah. Med takimi sprinterji lahko uvrstimo tudi Serucia, ki je visoko kotiran med belgijskimi «book-makerji». Trije tuji v ospredju torej: Merckx, De Vlaeminck in Serco.

Kaj pa domačini? Mladi Francesco Moser je izjavil, da resno misli na prvo mesto. Dal bo vse od sebe, da bi prekrizal račune vsem, ki bi izbirali posebne taktike. Felice Gimondi, ki ni ravno blestel v začetku te sezone, pa bi lahko s svojo izredno izkušnostjo še enkrat presenetil, kot je to storil pred dvema letoma, ko je nepričakovano osvojil naslov svetovnega prvaka.

TV PRENOS

S pričetkom ob 15. uri bo danes italijanska televizija (1. program) prenašala zaključni del kolesarske dirke Milan - Sanremo.

V PRIJATELJSKI KOŠARKARSKI TEKMI

Ljubljancani tesno premagali Patriarco

Srečanje ni izpolnilo pričakovanj občinstva

Patriarca — Olimpija LJ 88:91
Patriarca: Savio 5, Furlan 4, Marušič, Spezzamonte 10, Soro 6, Fortunato 14, Aradelli 21, Fabris 10, Flebus 2, Bruni 16.

OLIMPIJA: Volaj 19, Marter, Lorbek 13, Subotič 5, Mačura 5, Jelovac 16, Ivanović 20, Gvardijančič 7, Kriznar 6.

SODNIKA: Princič iz Nove Gorice in Allegretto iz Trsta.

PROSTI METI: Patriarca 15:24, Olimpija 24:36.

Ljubljanska košarkarska ekipa Olimpija je v nedeljo, v prijateljski tekmi, premagala s tremi točkami različno goriško Patriarco. Tekma je služila predvsem goriški peterki, ki kot trening za finalni del prvenstva B lige. Kljub nastopu ekipe iz Ljubljane je bilo v telovadnici UGG še precej prostih mest in po vsej verjetnosti ni bila prisotnost občinstva taka, kot so organizatorji želeli.

Tudi tekma ni bila kdove kaj zanimiva, še posebej ne v drugem delu prvega in v prvem delu drugega polčasa. Ljubljancani so igrali brez vsake zagrizenosti in sam Jelovac (zaradi katerega so si tekmo ogledali številni navijači) je igral površno ter zgrešil več metov na koš. Goričani pa so si mogoče bolj prizadevali, saj so imeli pred sabo eno najboljših ekip jugoslovanske prve lige. Gostje so že od vsega začetka vodili. Le v zadnjih petih minutah so prišli v vodstvo domačini. Prav v zadnjih trenutkih so Ljubljancani spet prevzeli vodstvo in si tako tudi zagotovili zmago.

P. R.

V PRVENSTVU DEČKOV

Kontovel — Servolana 25:43 (12:21)

KONTOVEL: Prašelj 5, Zuppin, Majovski 10, Ban 8, Sferza, Mičeli 2, Milčič.

SODNIKA: Valentin in Del Conte.

PROSTI METI: 3:18.

PON: Ničbe.

Kontovelci so proti Servolani igrali dobro. Brez Klavdija Starca niso mogli kdove kaj pričakovati, vendar je ekipa dokazala, da se da z borbenostjo marsikaj nadomestiti. Razlika v kakovosti med obema ekipama je bila velika, kljub temu pa so se domačini gostom dobro upirali.

I. S.

SAPPORO, 18. — Na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu so danes odigrali dve tekmi.

Izida:
ZRN — Jugoslavija 2:1 (1:0, 1:1, 0:0)

Japonska — Romunija 2:2 (0:1, 2:1, 0:0)

Lestvica: ZRN 6, Japonska 5, NDR, Italija in Romunija 4, Jugoslavija 3, Švica 2 in Nizozemska nič točk.

Zarji v zadnjih kolih ne gre najbolje: najprej je izgubila tekmo s S. Anno (na sliki), nato pa ta teden še s Portualejem

TEDENSKI KOMENTAR

V nedeljo končni obračun med Libertasom in Borom

Že danes bo na sporedu več prvenstvenih tekem v mladinskih ligah

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Vse kaže, da so postala tretja, odlična srečanja že prava nava- da Borovih košarkarjev. V takih tekmah so se morali pomeriti že dvakrat: enkrat s člani za končno drugo mesto promocijskega prvenstva proti goriški peterki Radici Arte (zmaga Bor), enkrat pa v mladinskem prvenstvu proti Italsidru, ki je tudi zmagal.

Po nedeljskem porazu z dvema točkama bodo morali «plavci» odigrati tretje srečanje z Libertasom iz Trsta, velikim favoritom pred začetkom prvenstva, saj uvršča več starejših in zato izkušenih košarkarjev. Nato pa so borovci prijetno presenetili, celo dvakrat so premagali Libertas, po enkrat v prvenstvu in v finalnem turnirju.

Serija 13 zaporednih uspehov se je, žal, za borovce pretrgala prav

v nedeljo, ko bi bila zmaga izredno važnost. Naši košarkarji pa so preveč občutili pomembnost tega srečanja, naredili so nekaj nevarnih napak, kar jih je tudi drago stalo.

Pri tem pa moramo omeniti izredno veliko število navijačev, ki so navdušeno bodrili naše fante v nedeljskem srečanju. «Plavci», seveda, računajo na njihov doprinos tudi v nedeljo, ko se bo odločilo, katera od dveh ekip bo napredovala v zadnji del kvalifikacij za D ligo.

Tretja tekma Bor — Libertas bo verjetno v telovadnici Montecengio, v nedeljo, 23. t.m., s pričetkom ob 11. uri.

IZIDI 6. (ZADNJEGA) KOLA
Libertas TS - Bor 79:77
POM Tržič - Itala 82:75

LESTVICA
Libertas TS 6 5 1 475 388 10
Bor 6 5 1 438 397 10
Itala Gradisce 6 1 5 385 466 2
POM Tržič 6 1 5 349 420 2

BOROVCI STRELECI
Klobas 396, Sosti 305, Ambrožič 235, Fabjan 163, Sirk 131, Barazutti 91, Kraus 80, Kralj 45, Guštin 28, Koren 21, Vatovec 13, Pertot 6 in Francija 2.

KADETI

V slovenskem derbiju je Kontovel na domačih tleh zaslužen, toda s težavo odpravil Polet in si tako priboril prvi par točk v tem prvenstvu.

IZID 4. KOLA
Kontovel - Polet 58:52

LESTVICA
Inter 1904, Italsider in Servolana 4, Kontovel 2, Polet 0.

PRIHODNJE KOLO (danes, 19.)
Kontovel - Italsider ob 11. uri na Opčinah, Inter 1904 - Servolana. Počitek: Kontovel.

NAJBOLJŠI STRELECI
Polet: Tavcar 22, Sosti 19, Kalin 15, Škabar 14, Ferluga 10, Danev 4.
Kontovel: Lukša 68, Nabergoj 45, Košta 43, Ukmar 37, Ivo Starc 19, Bukavec 12.

D skupina

V tej skupini so se Borovci spoprijeli z močnim in vodečim L. Adriaticom. Igra ni bila lepa, čeprav so se koši vrstili kot na tekočem traku. Če bi «plavci» kaj več tvegali bi lahko pripravili presenečenje in osvojili prestižno zmago.

IZID 4. KOLA
Lloyd Adriatico - Bor 85:80

LESTVICA
Lloyd Adriatico 6, SABA 4, Bor in Don Bosco 2, Juventus 0.

PRIHODNJE KOLO (danes, 19.)
Don Bosco - Bor ob 11.15 na igrišču v Istrski ulici, Lloyd Adriatico - SABA. Počitek: Juventus.

NAJBOLJŠI STRELECI
Bor: Žerjaj 61, Ražem 52, Parovel 28, Aleksander Mazzucca in Siega 20, Volk 14, Renato Furlan 9, Bruno Furlan, Udovč in Race 2.

DEČKI

C skupina
Kontovel je moral tudi v tem ko-

lu nastopiti brez svojega najboljšega igralca Klavdija Starca, ki je igral med naraščalniki. Tako so Kontovelci pričakovano izgubili proti Servolani, borovci pa v nedeljo niso igrali, ker so počivali.

IZID 4. KOLA
Servolana - Kontovel 43:25

LESTVICA
Lloyd Adriatico 8, Bor, Kontovel, Ferroviario in Servolana 6, Libertas TS in CS Inter Milje 0.

PRIHODNJE KOLO (danes, 19.)
Bor - Lloyd Adriatico ob 11. uri v Ul. Caravaggio, Servolana - Ferroviario, Libertas TS - CS Inter Milje. Počitek: Kontovel.

NAJBOLJŠI STRELECI
Bor: A. Dovgan 62, F. Mazzucca 58, Mesenel 52, Slobec 46, Gombač 33, Gruđen 27, Canciani 21, Pegan 19, Koren 18.

Kontovel: Klavdij Starc 103, Bukavec in Ban 34, Prašelj 17, Majovski 15, Šferca 6, Cupin 3 in Mičeli 2.

D skupina

Polet je zaslužen premagal v malem slovenskem derbiju košarkarje Borove peterke. Openo ci so predvajali hitro in uspešno skupno igro, ki je kmalu spravila v zagato nasprotnikovo obrambo. S to zmago so se Poletovci pomaknili na sredino lestvice.

IZID 4. KOLA
Polet - Bor B 83:24

LESTVICA
Ricreatori 12, Don Bosco 6, Polet, Plaminio, Inter 1904 in Juventus 4, Bor B 0.

PRIHODNJE KOLO (danes, 19.)
Don Bosco - Bor B ob 11.15 na igrišču v Istrski ulici, Plaminio - Polet ob 11. uri na igrišču v Ul. Petracco, Juventus - Inter 1904. Počitek: Ricreatori.

NAJBOLJŠI STRELECI
Bor B: Jančar 33, Kerpan 31, Raseni 7, Zubalič 6, Olenik 5, Brana in Simičič 4, Ambrožič 2.

Polet: Valter Sosti 62, Vitez 51, Piccini 31, Grgič 23, Petje 20, Gabrielli 18, Bratož in Kovačič 4, Pisani 3, Berdon in Krevatin 2.

NARAŠČALNIKI

V nedeljskem gostovanju v Krmini so Kontovelci nerodno izgubili proti tamkajšnji Albi, ki v tem prvenstvu še ni osvojila zmage. Res škoda, kajti če bi Kontovel v povratnem srečanju premagal Lloyd Adriatico, ne bi imeli več možnosti osvojiti prvo mesto na lestvici.

IZIDA 3. KOLA
Alba - Kontovel 63:62

L. Adriatico - Arte 82:75

LESTVICA
Lloyd Adriatico 6, Kontovel, Radici Arte Gorica in Alba Krmin 2.

PRIHODNJE KOLO (danes, 19.)
Radici Arte - Kontovel, Lloyd Adriatico - Alba Krmin.

NAJBOLJŠI STRELECI
Kontovel: Klavdij Starc 66, Ban 41, Ivo Starc 32, Čuk 25, Perini 25, edko

NOGOMET

Ob 15.30 na Rojcah

Pro Gorizia bo danes gostila moštvo ljubljanske Olimpije

Goričani z zanimanjem pričakujejo zlasti nastop Popivode

Danes popoldne bo na nogometnem igrišču na Rojcah prijateljska tekma med domačo Pro Gorizijo, ki nastopa v D ligi in ljubljansko Olimpijo, ki igra v prvi zvezni ligi.

Tekma se bo pričela ob 15.30 in organizatorji upajo, da bo vreme ugodno in si bo tako srečanje lahko ogledalo tudi mnogo ljudi z onkraj meje.

Po tekmi bo goriški župan De Simone sprejel ljubljanske nogometaše. Na tem srečanju bi morali biti prisotni tudi ljubljanski župan in odborniki za šport ter župan iz Nove Gorice in delegacija športnih delavcev.

Predvidevanja za današnje tekmo so vsa v prid gostov, ki bi morali brez težav odnesti zmago z goriškega igrišča. V tujakšnih športnih krogih vlada veliko zanimanje za nastop državnega reprezentanta Popivoda, ki je gotovo najboljši igralec ljubljanskega moštva.

V vrstah Pro Gorizije bi ne smelo priti v današnji tekmi do večjih sprememb po nedeljskem nastopu s Triestino. Današnja postava bi morala biti naslednja: Sircano, Furlani, Domenghetti, Zoratti, Tomičič, Ghermi (Bianco), Ridolfi, Michelut, Omizzolo (Zuttion), Barile, Zuttion (Omizzolo).

P. R.

V PRIJATELJSKI TEKMI

Trebenska ekipa zmagala v Dekanih

Jadran Dekani - Primorec 0:1

JADRAN: Piciga, v d.p. Rozman, Primožič, v d.p. Prašnikar, Furlani, Piciga, Marjon, v d.p. Muhanovič, Bertok, Černigoj, Kodarin, Purger, Fortuna, v d.p. Serša, Stankovič, v d.p. Furlanič.

PRIMOREC: Vladimir Kralj, v d.p. Pavatič, Papatic, v d.p. Možina Teodor, Sluga, Sosti, Manzut, Husu, Možina Valdi, B. Kralj, v d.p. Darko Kralj, Pavel Kralj, Čuk, v d.p. Fortezza in Mauro Kralj.

TV

Vodstvo RTV Ljubljana je včeraj sporočilo, da bodo nogometno srečanje Twente - Velež danes predvajali ob 22.15. Prenos bo registriran.

V DERBIJU 1. ŽENSKÉ ODOBKARSKÉ DIVIZIJE

Sokol v Nabrežini premagal Kontovel

Nabrežinke bodo zdaj odigrale še težko tekmo z Interjem

Sokol — Kontovel 3:0 (15:11, 15:9, 15:12)

SOKOL: Zidarič, Pertot, Antoni, Kralj, L. in V. Legiša, Škerk, Zandomeni, Valentin.

KONTOVEL: Ban, D. in M. Danieli, Capponi, Emili, Rupel, Černjava, Štoka, K. Daneu, Zavadijal.

Po lepi zmagi v Pordenonu so Nabrežinke sprejele v goste ekipo Kontovela, ki ni imela prejšnji teden iste sreče kot Sokol. Da bi ostale domačinke še v boju za drugo mesto na lestvici, so nujno potrebovale dve točki in so računale na zmago.

Kontovelke so se pa predstavile na nabrežinskem igrišču precej borbeno razpoložene in so (zlasti v prvem setu) spravile v resno zadrego ekipo Sokola, saj so povedle s 14:10. Sokolova dekleta so se pa pri tem zavedele resnosti položaja in zaigrale tako kot znajo ter obrnile set v svojo korist. Z malo večjo izkušnostjo pa bi Kontovel prav lahko osvojil set, saj so Kontovelke lepo gradile igro in odlično zaigrale v napadu.

Tudi v drugem in tretjem setu je bila igra precej izenačena, v odločilnih trenutkih pa je znala nabrežinska ekipa zaigrati odločneje in obrniti potek igre v svojo korist.

Ta zmaga je za Sokolove igralke zelo važna, saj jim dve dobljeni točki omogočata, da še vedno trdno

branijo drugo mesto na lestvici in optimistično gledajo na prihodno prvenstveno tekmo, saj bodo morale Nabrežinke odigrati čez teden dni v Trstu svojo najtežjo tekmo v drugem delu prvenstva (proti Interju).

Olimpija je na Proseku izgubila dve tekmi zaporedoma: z Libertasom (na sliki) in z Barcelo

DOMAČI ŠPORT

DANES

SREDA, 19. marca 1975

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA
8.30 v Trstu, Sv. Sergij
Baxter — Union
PRIJATELJSKE TEKME
16.30 na Proseku
Primorje — Adria (Miren)

15.00 v Križu
Vesna — Komen

15.00 na Padričah
Gaja — Breg

KOŠARKA

KADETI
11.00 na Opčinah
Polet — Italsider

11.15 v Trstu, Istrska ulica
Don Bosco — Bor

11.00 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor — Lloyd Adriatico

11.15 v Trstu, Istrska ulica
Don Bosco — Bor B

NARAŠČALNIKI
V Trstu
Radici Arte — Kontovel

SMUČANJE

TROFEJA TOMMASINI (prvenstvo TS)

9.00 na Plancaulav
Nastopa tudi SPDT (VLS)

NOGOMET

V povratnem četrtfinalnem kolu

Danes igrajo Juventus Velež in Crvena zvezda

Danes bodo odigrali več povratnih četrtfinalnih srečanj raznih evropskih nogometnih pokalnih tekmovanj. Izmed italijanskih ekip bo v tem delu tekmovanja nastopil le Juventus, jugoslovanske barve pa bosta branila beogradska Crvena zvezda in mostarski Velež.

Na sporedu bodo te tekme:

POKAL PRVAKOV

Leeds United (Vel. Britanija) - Anderlecht (Belgija) 3:0
Ruch Chorzow (Poljska) - St. Etienne (Francija) 3:2
Bayern (ZRN) - Ararat (SZ) 2:0
Barcelona (Španija) - Aattvidaberg (Švedska) 2:0. (Tu so že odigrali tudi povratno tekmo, v kateri so zmagali Španci s 3:0)

POKAL POKALOV

Real Madrid (Španija) - Crvena zvezda (Jugoslavija) 2:0
Malmö (Švedska) - Ferencvaros (Madžarska) 1:3
Eindhoven (Nizozemska) - Benfica (Portugalska) 0:0
Bursaspor (Turčija) - Dinamo Kijev (SZ) 0:1

POKAL UEFA

Twente (Nizozemska) - Velež (Jugoslavija) 0:1
Hamburg (ZRN) - Juventus (It.) 0:2
Köln (ZRN) - Amsterdam (Niz.) 5:1
Banik Ostrava (ČSSR) - Borussia (ZRN) 0:1

Vsakemu današnjemu srečanju smo dodali še izid prve četrtfinalne tekme.

FRANCI STRELE:

PARTIZANSKI VOLK SAMOTAR

Med Mrkopalci mrmranje, kakor da se pomišljajo. Niso vedeli, komu naj verjamejo. «Mi, Kraševci, ni nas poznate, smo porok, da Tučani ne pripravljajo ničesar zoper vas. Zato jih tudi vi pustite v miru!»

Mrkopalci so se razšli in zakopali so bojno sekuro, ki so jo hoteli dvigniti v znamenju zlohotne črke U. Tako v Vojnem Tuku ni prišlo do krvoprelitja. To je bila največ Viktorjeva zasluga, ki je od Karla Butovca dobival komunistični tisk in se po njem ravnal. Komunistična partija Hrvaške pa je takoj nastopila proti preganjanju Srbov in se zavzela za bratsko slovo vseh jugoslovanskih narodov v boju proti okupatorju in njegovim slugam.

Tiste prve dni po razslu bi vse Jugoslavije se je Viktor veliko in načrtno pripravljaval na vojno, za katero je vedel, da bo huda, težavna in dolga. Začel je pripravljati zaloge hrane. Sladkor, moko, makarone in riž, ki jih je brat Rafael še imel na zalogi, je spravil v pločevinaste škatle, katere je zacimil, da so bile neprodušno zaprte, nato pa jih je skrival boljše zakopal v gozdu Carevici. Na podoben način je zavaroval tudi druge dobrine. Delal je vse dni in noči. Žal delo v strojnici si je našel tudi prve pomočnike med zaved-

nimi zaupanja vrednimi domačini.

Ze tiste prve dni je začel kovati žeblice za posuvanje. To je raztresel po cestah, kjer so vozili italijanski tovorni avtomobili. To so bile sabotaže, ki jih partija še ni ukazala.

V Gorskem kotaru je Italijane zanimal predvsem les. Kakor kobilice so se vrgli na gozdno bogastvo. Začeli so odvažati hlode in drva. Bratje Kraševci so se dobro zavedali, da nameravajo Italijani vse izropati, zato je žaga v Mrkopolju mirovala. Toda tak pasivni odpor je bil premalo. Viktor je zato sklenil, da jim bo stopil na prste.

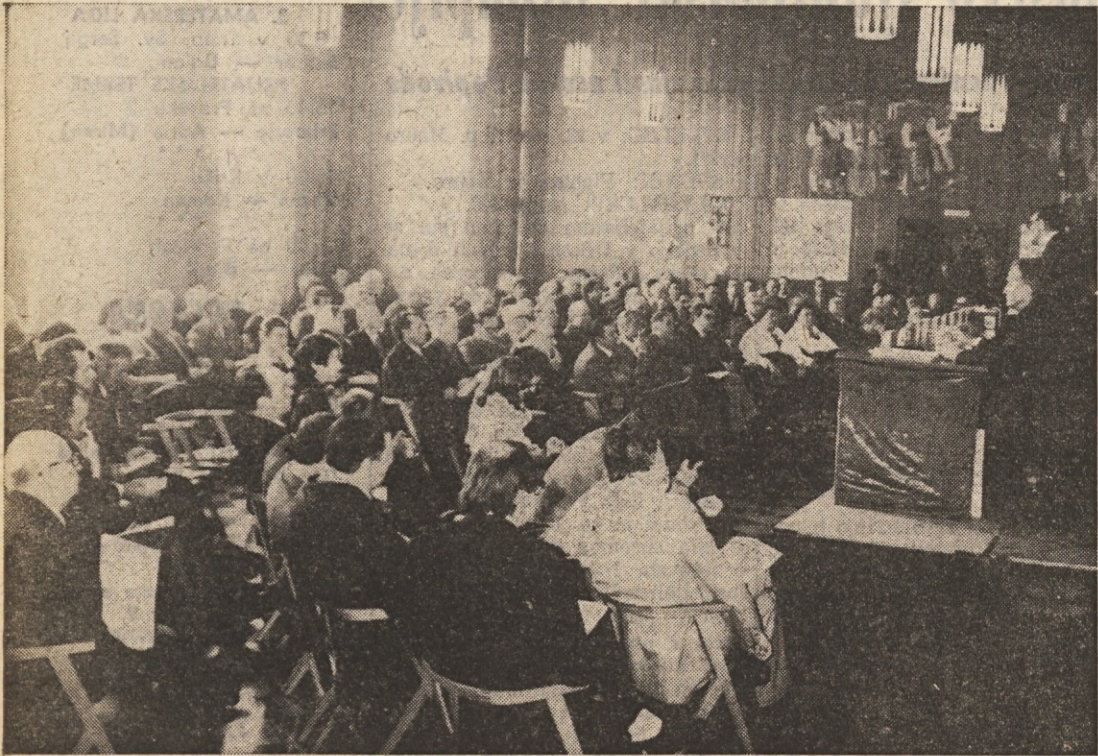
Največ drv in hlodovine je bilo z one strani Begovega Razdolja. Tja je usmeril svoj korak Viktor s snajpersko puško.

«Po les hodijo v Veliko Duboko. Treba jih bo napasti», je predlagal komunistu Ivici Crnič.

Nekaj dni za tistim je med italijanskimi vojaki zavladala strahotna panika. Ko so zapeljali v gozdno sotesko, dva kilometra izza Begovega Razdolja, je nenadoma počilo, v gumi je zapiskalo in tovornjak se je nagnil. Vojaki so skočili, da zamenjajo kolo. Ko so z muko opravili svoje delo, pa je znova počilo in kolo je bilo v hipu prazno. Zdaj ga niso mogli več zamenjati, pa tudi volje ni bilo v njih. Strahotno so se prestrašili nevidnega ostrostrelca. Umaknili so se prihlujeno, ne da bi v gozdu kaj šarili za napadalcem. Viktor je tedaj streljal le za opozorilo in ne zato, da bi se maščeval za povzročeno gorje in za odvzeto svobodo.

Italijani pa niso odnehali, le da so tovornim avtomobilom dodajali moč

25. JUBILEJNI OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE V TRSTU

Občni zbor PD «Tabor»

Revija «Primorska poje» je preteklo nedeljo obiskala Korošce, slovensko vas v Miljskih hribih, in tako prvič, odkar nastopajo zbori z obeh strani meje na skupni manifestaciji, ponesla slovensko pesem v te kraje, kjer živijo slovenski ljudje bolj na robu splošnega slovenskega kulturnega dogajanja. Prav zato je pobuda organizatorjev revije «Primorska poje» toliko bolj pomembna, kar je navsezadnje več kot zgovorno pokazal tudi sam odziv ljudi, ki so množično — kot že dolga leta ne — prihiti na prireditve v tamkajšnji Ljudski dom, ki je kljub svoji prostornosti bil skoraj premajhen za vse. Revije se je udeležil tudi župan miljske občine in še drugi gostje. Nastopilo je 9 zborov, med katerimi le dva zamejska, vsi ostali iz matične domovine. Med njimi sta bila še posebej navdušeno sprejeta zbor primorskih študentov v Ljubljani «Vinko Vodopivec» in zbor na Reki živčih Slovencev «Bazovica».

«PRIMORSKA POJE» PRVIČ PRI KOROŠCIH

Enotna organizacija slovenskih kmetov na Tržaškem, Kmečka zveza, praznuje letos 25-letnico svoje ustanovitve. V znamenju tega srebrnega jubileja je potekel tudi nedeljski občni zbor KZ v Kulturnem domu. Na njem so podali obračun delovanja v teh 25 letih, zlasti pa seveda v zadnjem razdobju. Obračun je bil kljub objektivnim težavam, s katerimi se morajo boriti vse naše stanovske in strokovne organizacije, lahko samo pozitiven, saj je Kmečka zveza organizacija, ki se bori za interese slovenskega kmečkega človeka na Tržaškem, za njegovo in torej slovensko zemljo, s tem pa naravno tudi za življenjske interese vse slovenske narodne skupnosti. Pri znanju v tem smislu so izrekli tudi prisotni gostje. Na sliki: zgoraj pogled na predsedstvo in udeležence občnega zbora; desno zgoraj: predsednik dr. Zanetti med pozdravnim nagovorom; desno kmečke žene v narodni noši.

V sredo je bil v društveni dvorani na Opčinah redni občni zbor PD «Tabor». Na njem so pregledali delo društva v obdobju zadnjega leta in spregovorili o mnogih vprašanjih, ki zadevajo prosvetno življenje na Opčinah. Posebej so razpravljali tudi o razširitvi sedanega Prosvetnega doma, v katerem bodo na novo uredili tudi oder. Na sliki: delovno predsedstvo občnega zbora s predsednikom Rudijem Vremcem na čelu.

PROSLAVA TRIDESETLETNICE OSVOBODITVE V DOLINI

Tridesetletnica osvoboditve je priložnost za spominske proslave, ki jih spontano in z navdušenjem prirejajo naša prosvetna društva in druge slovenske organizacije, ki imajo svoje temelje v zmagovitem narodnoosvobodilnem boju. Med prireditelje se je v soboto uvrstilo tudi dolinsko prosvetno društvo «Valentin Vodnik», vendar pa je proslava veljala za ves Breg, kot skupni pojem za to področje. Občinska telovadnica, ki postaja vse bolj center kulturnega življenja v Bregu, je bila polna domačinov in številnih gostov. Za uvod so poslušali govor o razvoju narodnoosvobodilnega gibanja v Bregu, ki sega že v čas pred kapitulacijo Italije in ki je po njej zadobilo množičen značaj, kar potrjuje tudi sorazmerno veliko število žrtv, ki so jih bregske vasi prispevale za svobodo. Šledil je kulturni spored, katerega teža je nosil domači pevski zbor «V. Vodnik», ki je pod vodstvom Ignacija Ota zapel kar 18 borbenih pesmi z vso potrebno ognjevitostjo, kakor se za take pesmi spodobi. Vmes je bilo več recitacij članov Slovenskega amaterskega gledališča. Celotna prireditev je ogrela občinstvo v navdušenju, ki se odseva v srcih naših ljudi ob spominu na slavna leta oboroženega boja za svobodo. Zgoraj levo: pogled v dvorano; zgoraj desno: zbor «Valentin Vodnik» in harmonikarski ansambel podružnice šole Glasbene matice v Dolini

PROSVETNI LIKOF V ŠTANDREŽU

V Štandrežu so imeli v soboto prosvetni «likof», ko so spravili pod streho (kot se reče) novi prosvetni dom. Bil je to pomemben dogodek na poti k realizaciji novega prosvetnega in športnega žarišča v vasi. To je še toliko bolj pomembno, ker se — kot so poudarili na slavlju — življenjski prostor štandreške slovenske sredine vedno bolj oži in vdor tujega življa bolj ogroža za sedaj še ohranjeno življenjsko dušo naselja. Posnetki so s sobotnega likofa.

Gostje si ogledujejo načrte za dom «Andrej Budal»

Spominski krožnik predsedniku SKGZ B. Racetu

Spominske majolike — zamisel odbora za gradnjo doma

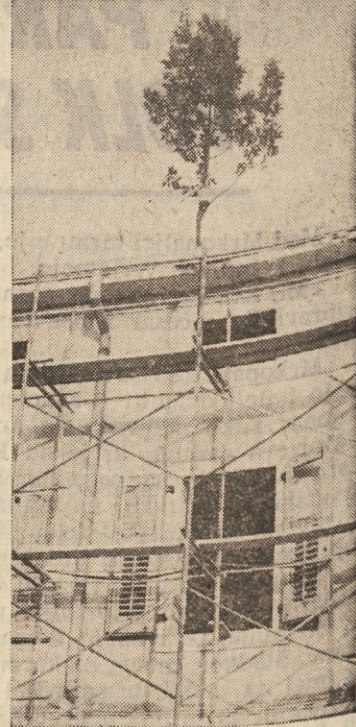
ŠOLSKI IN INTERNI NASTOPI GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE

Spet je prišel čas internih in javnih produkcij gojencev šole Glasbene matice, na katerih pokažejo gojenci med šolskim letom pridobljeno znanje. Te produkcije so v veliki meri pokazatelj resnosti prizadevanja naše glasbene ustanove pri posredovanju glasbenega pouka mladini in čeprav gre tudi za nastope začetnikov, so rezultati že zelo otipljivi in spodbudni. Zgoraj omenjamo, da so gojenci - harmonikarji podružnice šole v Dolini sodelovali na proslavi 30-letnice osvoboditve. To je le en primer v celi vrsti drugih, kako so prav gojenci glasbenih šol važna sestavina našega prosvetnega življenja na podeželju. Na desni sliki vidimo dijaško mladino nižje srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini, ko prisostvuje koncertnemu nastopu Glasbene matice, ki so ga izvedli gojenci glasbene šole iz Trsta. Na levi sliki pa so mladi izvajalci na drugi interni produkciji šole Glasbene matice v dvoranci «Jacobus Gallus» v Trstu.

Spominski krožnik goriskemu županu De Simoneju

Lovorova veja na strehi doma «Andrej Budal»